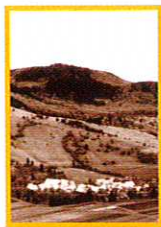




Občina Bloke

Pogled v delo in uspehe,
dosežene v zadnjem letu.

stran: 3



Park ali past?

Razmišljanje ali bomo
s parkom morda več
izgubili kot dobili.

stran: 5



Okus bloškega neba

Spomin letalca na šolo
letenja pred vojno.

stran: 17

Bloški korak

Glasilo občine Bloke, letnik 3, številka 1, januar 2002, cena: brezplačno

Vesel božič in srečno novo leto vam želi uredništvo.





Gozdno Gospodarstvo Postojna

Gozdno gospodarstvo Postojna d.d.
Vojkova ulica 9, 6230 Postojna
tel: 05/726-52-22, fax: 05/726-14-52, <http://www.ggp.si>

SEČNJA, SPRAVILO, NEGA IN VARSTVO GOZDOV
PRODAJA IN PREVOZI VSEH VRST LESNIH SORTIMENTOV

Tradicija v družbi gozdov



ODKUP LESA

konkurenčne cene, konkurenčni pogoji

Tel: 01/705-88-63, 01/705-84-67

Ni ga čez les



AGENCIJA ZA NEPREMIČNINE

član Informacijske borze nepremičnin
imetniki licenc za opravljanje poslov
nepremičninskega posrednika

Tel: 05/726-52-22 Fax: 05/726-14-52

E-mail: nepremicnine@ggp.si

Hitro in pošteno

Želimo Vam vesel Božič in srečno Novo leto !!!



Vsem bralcem
Bloškega koraka
želimo vesele
božične praznike ter
obilo sreče v letu 2002.

Občinski odbor
SLS + SKD

SLS  **SKD**

Slovenska ljudska stranka

AVTOPREVOZNIŠTVO GRADBENA MEHANIZACIJA

FRANC KNAVS s.p.

Ravne na Blokah 7a, 1385 Nova vas
tel., fax 01/709 81 16



- ▶ kamionski prevozi
razsutih tovorov
- ▶ storitve s težko
gradbeno
mehanizacijo

Želimo vam vesel božič in srečno novo leto.

Razvoj ne sme obiti nobene bloške vasi

Hiter dogovor o vrstnem redu investicij je ena izmed osnov za uspešen napredek

Leto je naokrog in čas je, da opravimo kratek obračun aktivnosti v iztekajočem se letu 2001 ter povemo nekaj smernic za delo v naslednjem letu.

Ob izteku prejšnjega leta smo napisali, da smo tudi na Bloški planoti dobili »priložnost« za začetek sistematičnega razvoja infrastrukture na Blokah. In prav pri načrtovanju vrstnega reda investicij je potrebno precej strpnosti, kajti zaradi velikega razvojnega zaostanka za drugimi področji v Sloveniji so potrebe po napredku bistveno večje od finančnih možnosti, ki jih ima občina. Številni občani nimajo potrpljenja, da bi počakali na vrstni red, katerega je bilo nujno potrebno postaviti, kajti vse naenkrat žal ni možno postoriti.

Smatram pa, da smo na občini Bloke to nalogo opravili nepristransko. Naš cilj je bil, da moramo vsem prebivalcem Bloške planote zagotoviti osnovne pogoje za življenje, med katere spada asfaltirana cesta, vodovod in telefonski priključek. Ocenjujemo, da bo ta program možno izpeljati okvirno v dveh mandatih, seveda pod pogojem, da bomo s sredstvi občinskega proračuna gospodarili racionalno.

Letošnji program investicij je bil zelo obsežen in zastavljen zelo ambiciozno. Smatram, da bi ga v celoti tudi realizirali, v kolikor bi pridobivanje dokumentacije potekalo hitreje. Zataknilo se je tudi pri denarju, saj občina v tem letu ni pridobila dodatnih sredstev iz sklada za demografsko ogrožena področja. Na občini Bloke smo izvedli vse potrebne korake pri omenjenem razpisu, vendar je bila naša vloga zavrnjena. To poudarjam zaradi tega, ker se v naši domovini toliko govori o sredstvih za demografsko ogrožena področja, o skladnem razvoju podeželja, o raznih strukturnih skladih, ki vsi po vrsti »delijo« sredstva. Po dosedanjih izkušnjah pa bi še najbolj odgovarjal znan slovenski pregovor, ki pravi – pomagaj si sam in bog ti bo pomagal.

Pomembnejše investicije

v letu 2001

Letošnje leto je bilo kljub omenjenim težavam relativno uspešno. Največji napredek smo uspeli realizirati na cestnem področju, saj nam je uspelo posodobiti ter asfaltirati dva pomembna cestna odseka in sicer v smeri Nemška vas – Volčje – Bloško

jezero ter Velike Bloke – Radlek v skupni dolžini 4,5 kilometrov. Na obeh cestnih odsekih so bila potrebna tudi zelo velika zemeljska dela, ki so jih zelo uspešno opravili domači izvajalci. S posodobitvijo teh dveh cestnih odsekov smo precejšnjemu številu ljudi na Bloški planoti izpolnili program, ki smo si ga zastavili – da se vsakemu prebivalcu Blok zagotovi osnovne pogoje za življenje na vasi. Oba cestna odseka sta pomembna tudi za sosednje kraje. Z ureditvijo ceste do Bloškega jezera pa želimo vzpodbuditi tudi turistično dejavnost, za katero obstajajo ugodni naravni pogoji.

Na področju cestne infrastrukture smo letos uspeli opraviti zahtevna zemeljska dela tudi na cestnih odsekih Hribarjevo – občinska meja ter Lovranovo – Bočkov – Zales. Po planu je bilo predvideno, da bi cesto Hribarjevo – občinska meja tudi asfaltirali. Za izvedbo je z izvajalcem SCT že podpisana pogodba, vendar zaradi preobremenjenosti izvajalec ni uspel realizirati preplastitve v dogovorjenem roku. Kasneje je prvi sneg, ki smo ga letos dobili že v začetku novembra, preprečil načrtovano izvedbo. Asfaltiranje se je iz teh razlogov prestavilo na pomlad naslednjega leta.

Pomembna investicija je bila opravljena tudi v osnovni šoli Tone Šraj – Aljoša v Novi vasi. Osnovna šola je namreč dobila novo kritino. S tem smo rešili morebitno propadanje ostrešja, našim otrokom in učiteljem pa postavili trdno streho nad glavo.

Med letom je bilo opravljenih tudi nekaj manjših investicij, med katerimi bi bilo vredno omeniti še delno ureditev potoka Sušica v Novi vasi.

Na občini Bloke smo v letošnjem letu za investicije porabili okrog 75 milijonov SIT, manjši izpad glede na letni plan je posledica nepridobitve dodatnih sredstev iz sklada za demografsko ogrožena področja ter programa SAPARD.

Druge investicije v družbene dejavnosti

Za občino in občane so zelo pomembne tudi investicije v družbeni standard, ki jih izvajajo drugi nosilci

dejavnosti. Tako smo v letu 2001 lahko resnično ponosni na prostore Nove Ljubljanske banke, katerih otvoritve smo bili deležni v začetku letošnjega poletja. O pomembnosti te pridobitve za Bloško planoto smo že pisali. Na občini smo zadovoljni, da smo lahko vplivali in pomagali predvsem v smislu pridobitve ustrezne lokacije in dokumentacije ter s tem potrdili, da lahko občina odigra pomembno vlogo pri načrtovanju razvoja kraja.

Tudi osnovna šola je po ustanovitvi občine zadihala s polnimi pljuči. Na občini nudimo vso organizacijsko in finančno pomoč, osnovna šola pa je brez pomislekov organizirala in prevzela vzgojno varstveni oddelek za predšolsko mladino, v letošnjem šolskem letu pa uvedla tudi 9-letni program osnovnega šolstva.

Zelo zadovoljni smo tudi z gradnjo gasilnega doma v Novi vasi. Člani gasilnega društva Nova vas so zelo prizadevni, saj so z udarniškim delom opravili pomembne gradbene posege. Sredstva, ki jih je v izgradnjo namenila občina, so na tej osnovi resnično dobro oplemenitena.

In kaj nameravamo postoriti v letu 2002?

Na seji občinskega sveta konec novembra smo predstavili osutek proračuna za leto 2002, ki je bil pripravljen v občinski upravi. Po tem osnutku naj bi za investicije namenili okrog 80 milijonov tolarjev. V primeru, da nam bo uspelo pridobiti dodatna sredstva, se bo ta znesek še povečal. Največji del investicij bo usmerjen v posodobitev cest, pomembna sredstva bodo vložena tudi v izgradnjo vodovodnega omrežja. V letu 2002 nameravamo začeti tudi z gradnjo mrliške vežice pri Fari. Začetek gradnje je odvisen od hitrosti pridobitve ustrezne gradbene dokumentacije. V planu investicij so predvidene še številne manjše investicije.

Predstavitev konkretnega plana investicij za leto 2002 pa bo izvedena v naslednji izdaji Bloškega koraka. Osutek proračuna mora namreč pregledati in potrditi še občinski svet.

Leto je za nami, verjetno je vsem prinesel kaj novega, prijetnega... Vsem Bločankam in Bločanom ter drugim, ki boste prebirali naš Bloški korak, želim v teh prazničnih dneh vesele božične in novoletne praznike. V novem letu 2002, v katerega vstopamo, pa vsem želim mnogo zdravja, zadovoljstva, družinske in osebne sreče, predvsem pa naj vam prinese to, kar si sami najbolj želite.

*Župan
Jože Doles*

Denarna pomoč za novorojence

Občinski svet Občine Bloke je na 19. redni seji sprejel Pravilnik o denarni pomoči za novorojence.

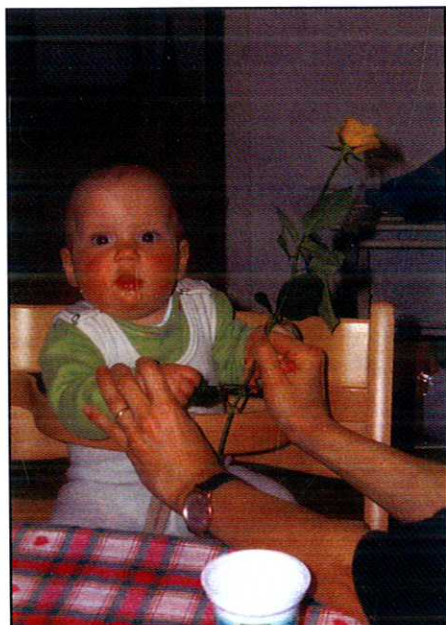
Pravico do denarne pomoči ima eden od staršev pod pogojem, da je državljan RS in ima stalno prebivališče v občini Bloke, prav tako mora biti njegov otrok državljan RS in imeti stalno prebivališče v občini Bloke. Pravico do denarne pomoči uveljavlja tisti od staršev, pri katerem otrok živi.

Višina enkratne denarne pomoči znaša za prvorojenca 20.000 SIT, za vsakega nadaljnjega otroka se znesek poviša za 10.000 SIT.

Vlogo za denarno pomoč dobijo starši na občini Bloke. Vlogi je potrebno priložiti kopijo izpiska iz rojstne matične knjige za otroka. Rok za vložitev vloge je 6 mesecev od otrokovega rojstva.

Pravilnik se uporablja od 1. 1. 02 dalje.

Pripravila: Jožica Anželjc



Za nove rodove

Pravica do državne pokojnine

Po 59. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pridobi pravico do državne pokojnine oseba, ki je:

1. dopolnila predpisano starost, ki se v prehodnem obdobju do leta 2006 postopoma znižuje. Tako mora biti za pridobitev državne pokojnine
 - v letu 2001 dopolnjena starost 70 let,
 - v letu 2002 dopolnjena starost 69 let,
 - v letu 2003 dopolnjena starost 68 let,
 - v letu 2004 dopolnjena starost 67 let,
 - v letu 2005 dopolnjena starost 66 let,
 - od 1.1. 2006 dalje pa starost 65 let,
2. da je med 15. in 65. letom starosti najmanj 30 let prebivala v Republiki Sloveniji,
3. če nima lastne pokojnine oziroma lastnih dohodkov, ki presegajo premoženjski cenzus za varstveni dodatek (v letu 2001 imajo pravico do varstvenega dodatka uživalci starostne, invalidske, vdovske in družinske pokojnine, če njihovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov v letu 2000 niso presegali mesečno 63.272 SIT ali letno 759.273 SIT na posameznega družinskega člana).

Neglede na to, da oseba, ki uveljavlja pravico do državne pokojnine, nima lastnih dohodkov, ki bi presegali premoženjski cenzus za pridobitev pravice do varstven-

ega dodatka, pa ne more pridobiti pravice do državne pokojnine, če ima premoženje, ki v letu 2001 presega 3.920.400 SIT.

V prehodnem obdobju od leta 2000 do 2005 pa lahko pridobijo pravico do državne pokojnine tudi osebe, ki še niso dopolnile starosti, predpisane za posamezno leto, dopolnile pa so starost najmanj 65 let, če izpolnjujejo tudi druge pogoje, določene za pridobitev denarne pomoči kot edinega vira preživljanja.

Državna pokojnina je enaka za vse upravičence in znaša tretjino najnižje pokojninske osnove, kar je po septembrski uskladitvi pokojnin 28.394 SIT.

Na ZPIZ v Ljubljani (Kolodvorska ulica 15, tel. 474-51-00) upravičenci dvignejo obrazce:

1. zahteva za državno pokojnino po 2. odstavku 419. člena ZPIZ
2. izjava o premoženju, ki se upošteva pri ugotavljanju upravičenosti do državne pokojnine.

Zahtevane priloge, ki so navedene v zahtevi za državno pokojnino, se dobijo na Upravni enoti.

Povzeto iz prispevkov Milena Ule, Dnevnik, dne 6. 11. in članka Pravnika svetuje, Kmečki glas, 24. 10. 2001.
Pripravila: Jožica Anželjc

Uradne ure

Upravna enota Cerknica

(tel 709 – 34 – 20) in

geodetska pisarna Cerknica

(tel. 709 – 36 – 19)

ponedeljek ... 7.30 – 12.00

torek 7.30 – 12.00

sreda 7.30 – 12.00 & 14.00 – 16.30

petek 7.30 – 12.00

Zemljiška knjiga Cerknica

(tel. 709 – 05 – 00)

ponedeljek ... 9.00 – 12.00 & 14.00 – 16.30

sreda 9.00 – 12.00 & 14.00 – 16.30

petek 9.00 – 12.00

Notarka Draga Intihar

(tel. 709 – 33 – 47)

ponedeljek ... 9.00 – 12.00 & 14.00 – 16.00

torek 9.00 – 12.00 & 14.00 – 16.00

sreda 9.00 – 12.00 & 14.00 – 16.00

četrtek 9.00 – 12.00 & 14.00 – 16.00

petek 9.00 – 12.00 & 13.00 – 14.00

Urad za delo Cerknica

(tel. 709 – 10 – 11)

ponedeljek ... 8.00 – 12.00

torek 8.00 – 12.00

sreda 8.00 – 12.00 & 14.00 – 16.00

petek 8.00 – 12.00

Center za socialno delo

Cerknica (tel. 705 – 04 – 00)

ponedeljek ... 8.30 – 12.00

torek 8.30 – 12.00

sreda 8.30 – 12.00 & 14.00 – 16.30

petek 8.30 – 12.00

Pripis uredništva

Naslednja številka Bloškega koraka bo izšla konec marca. Vse dopisnike prosimo, naj prispevke pošljejo do 10. marca 2002.

Glavni urednik
Stane Korenjak

Regijski park Snežnik in industrija

Park ali past?

Že nekaj let potekajo priprave za ustanovitev Regijskega parka Snežnik. V zadnjem času se pospešeno približuje zaključek v obliki javne razprave in kasnejšega sprejema vladne uredbe. Na domove dobivamo bilten, ki nas mesečno informira o aktivnostih na tem področju.

Ko človek takole, brez poglobljenega razmišljanja sliši besedo »park«, se mu vzbudijo prijetni občutki. Park je nekaj lepega, urejenega, mirnega, spokojnega. Običajno je kraj sprostitve po delu, odmik od vsakdana in še kaj. Ne poznam človeka, ki bi bil lahko v naprej proti parku. Pa tudi kar nekaj jih že imamo v Sloveniji. Znani so: Triglavski narodni park, Park Kozjansko in Park Škocjanske jame. Pravzaprav pa je bil v preteklosti ves svet en sam park, dokler ga človek s svojo dejavnostjo ni začel uničevati in spreminjati. K temu je največ pripomogla industrijska revolucija in gospodarski razvoj, ki je ljudem dal neizmerno moč in željo po spreminjanju sveta in narave, a žal največkrat na slabše. Industrijska proizvodnja in narava sta si v osnovi še vedno preveč nasprotujoči, kljub vse močnejšim, tudi znanstvenim argumentom, ki zahtevajo okolju prijaznejše ravnanje.

Pa vendarle.

Industrializacija in politika Slovenije po drugi svetovni vojni je na Blokah povzročila odliv dobršnega dela pretežno kmečkega prebivalstva v industrijska središča in mesta. S tem so Bloke postale demografsko ogrožene, saj se je število prebivalstva skoraj prepolovilo, predvsem pa se je začela slabšati starostna struktura. Svoje je naredila tudi večkrat neustrezna kmetijska politika, katere posledica je bil propad številnih kmečkih gospodarstev. To pa je sprožilo nezadržni proces intenzivnega zaraščanja, prej skrbno obdelanih kmetijskih površin. Izgled in zunanja podoba Blok se je korenito spremenila. Oblih gričev, značilnosti naših krajev, ni več. Je le gozd.

Propad Blok in nazadovanje se je nekako ustavilo v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko smo prišli do spoznanja, da stalno drsenje navzdol lahko preprečimo le s pomočjo industrije, ki bo sposobna zagotoviti delovna mesta predvsem mlajši generaciji Bločanov. Ta preobrat je prišel skoraj prepozno, kljub temu pa sta tu le nastala dva, danes srednje

velika industrijska obrata, ki pomenita srce in dušo našega kraja in mlade občine, čeprav se tega skoraj ne zavedamo več. Na ta način je Bločanom zagotovljenih več kot 200 rednih plač, posredno pa vsaj še pol toliko. To pa je nekajkrat več, kot lahko delovnih mest ponudita kmetijstvo

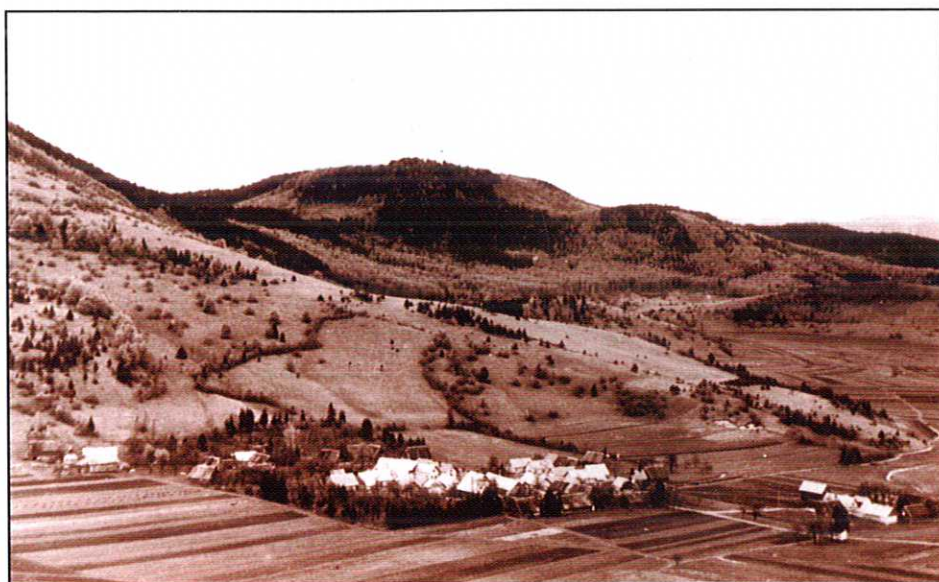
vencij.

Kakorkoli že.

Dvajset, morda celo samo deset dobro opremljenih kmetov lahko obdelata vse bloške kmetijske površine in če ne bi bilo tako razdrobljenih parcel, bi bili morda tudi evropsko konkurenčni.

Kaj pa ostali?

Poudarek se daje tudi turizmu. Med drugim je park namenjen predvsem turistom. Vendar pa se že več desetletij vztrajno ponavljamo v razpravah o pomembnosti turizma in neizkoriščenih možnostih,



Razglednica iz leta 1959. Vas Topol se stiska pod golimi pobočji Bloške. V ozadju Županšček, že takrat dokaj pogozden.

in turizem skupaj. Pa vendar se v gradivih o nastajajočem parku industrija praviloma ne omenja. Kako tudi le, saj industrija v park pravzaprav sploh ne sodi.

Si lahko predstavljate

industrijske Jesenice kot del

Triglavskega narodnega parka?

Glavni element in garant je v gradivih omenjeno tradicionalno kmetovanje in poseljena pokrajina. To pa je bilo v preteklosti enkrat že zdesetkano. Danes se na Blokah pretežno kmetuje le kot hobi, dopolnilna dejavnost po službi ali pa kot razgibavanje upokojujencev. Nikakor pa to ne more biti redna zaposlitev, oziroma edini vir preživetja.

Podatki kažejo, da v Sloveniji kmetija, ki nima vsaj 15 ha obdelovalnih površin, sploh ne more zagotoviti delovnega mesta in da nadpovprečno uspešen kmet zasluži le 70% plače industrijskega delavca. Nihče pa ta trenutek niti ne ve, kaj nam na tem področju prinaša vključevanje Slovenije v EU in kakšne dolgoročne vplive bo imela nova kmetijska politika z uvajanjem sub-

ki jih nudi ta panoga našemu kraju. Pa vendar doslej tu nismo bili uspešni. Celotno pripravili smo nekaj možnosti ali pa smo napak načrtovali. Pa tudi sicer osnutek uredbe o Regijskem parku Snežnik ne predvideva in tudi ne omogoča razvoja masovnega turizma, ki bi morda ponudil zaposlitev večjemu številu ljudi.

Predvsem na severnem, redko naseljenem področju občine, bo park lahko pomenil novo priložnost za nekaj vasi ali posameznikov, kaj več od tega pa zelo težko.

Ker gre z vključitvijo področja Blok v Regijski park Snežnik za popolnoma nov koncept v pogledu razvoja občine, se je potrebno nad tem dobro zamisliti. Če bodo omejitve, ki jih bo park nujno povzročil industriji prevelike, včasih lahko tudi neživljenjske, potem ta ne bo več konkurenčna. To pa bo v skrajnem primeru pomenilo njen konec, saj ne bo sposobna slediti razvoju in zahtevam napredka. Takrat pa se bo zgodovina na Blokah začela ponavljati.

Sine Radl

Nova arhitektura na Blokah

V juniju letošnjega leta je Ljubljanska banka v Novi vasi odprla svoje nove prostore. Presenetila nas je moderno in sodobno oblikovana zgradba. O zasnovi in oblikovanju te zgradbe sem se pogovarjal s projektantom **Gorazdom Ravnikarjem**, u. d. i. a.

▫ **Dobra arhitektura se vselej prilagaja krajini kakor tudi krajevnim navadam v stavbarstvu. S kakšnimi problemi ste se ukvarjali pri načrtovanju in kako vam je uspelo ujeti "duh kraja"?**

Ko sem se znašel pred nalogo, da projektiram banko v Novi vasi, sem seveda najprej pomislil na značilnosti bloške arhitekture. Prekolesaril sem Bloke po dolgem in počez. Žal na Blokah skoraj ni moč najti neke izvirne oblike, deloma tudi zato, ker je bila večina objektov popravljenih ali na novo pozidanih v zadnjih petdesetih letih v stilu sodobne vseslovenske predvsem funkcionalne arhitekture. Vsekakor pa sem opazil tip zgradbe, ki ji arhitekti pravimo funkcionalna sestavljena. Tako je čestokrat hiši prizidan hlev, hlevu pa še drvarnica, lopa ali kaj drugega. To zamisel sem osvojil in zasnoval objekt

iz treh celot. Osnovni del objekta, kjer so delovni prostori, blagajna in oprema, sem zasnoval v težki masivni izvedbi. Temu sem spredaj prizidal v obliki kozolca lahko konstrukcijo, ki je namenjena obiskovalcem. Seveda zgradba potrebuje tudi pomožne objekte, kot so garderobe, sanitarije in podobno, to pa je prizidek s strani. Vse tri elemente sem ločil tudi z različno izbiro fasadnega materiala. Ker pa so Bloke prepoznavne predvsem po svoji smučariji, sem stiliziral stare smuči in "kole" ter to uporabil kot vstopni nadstrešek.

▫ **Kako zagovarjate veliko uporabo stekla v razmeroma vašem okolju?**

Arhitektura je stroka, ki se napaja v umetnosti. Ta se pa neprestano spreminja in izpopolnjuje. Danes ni mogoče več tako graditi kot pred petdesetimi ali sto leti. Tudi razvoj materialov je prinesel svoje. Tako je steklo postalo trdnješe in predvsem bolj izolativno. Čar, da izbrisemo stene, še zlasti v okolju, ki ima izreden naravni ambient, je tolikšen, da se mu ni moč upreti.

▫ **Kaj vas je vodilo pri izboru notranje opreme?**

Pri opremitvi prostorov je danes



Foto: Stane Korenjak

Gorazd Ravnikar

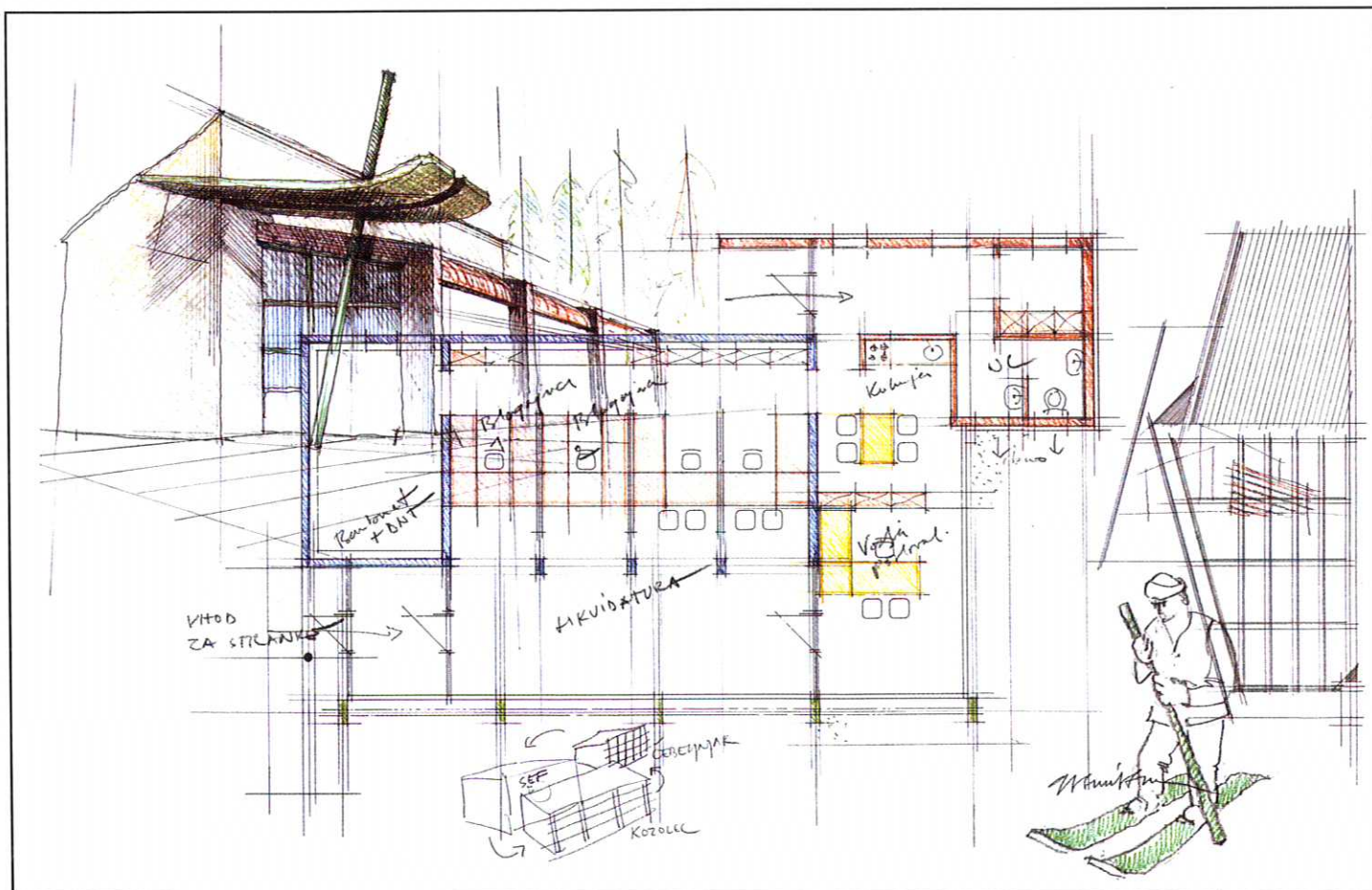
moderen stil takozvani minimalizem. To pomeni, da so stvari kar najbolj enostavne in brez posebnih okraskov. Ker gre tukaj vendar za bančne prostore, katere uporablja veliko ljudi, se mi to ni zdela dobra rešitev. Z izborom keramike in načinom izvedbe sem skušal narediti

prostor všečen in domač.

▫ **Zanimivo je tudi, da ste ohranili staro živo mejo ob polju. Zakaj?**

Živa meja je del bloške arhitekture. Je to lep prehod med urbano arhitekturo in poljem. Najbrž ima tudi varovalni pomen, da ščiti naselje pred močnimi vetrovi. Morda bi bilo smiselno v prihodnje zamenjati sestavo grmovnic, kakor tudi obnoviti del ob novem gasilskem domu.

Pogovarjal se je Stane Korenjak



Osnutek arhitekture Nove ljubljanske banke v Novi vasi

HKS v prijaznejših prostorih

Pred dnevi so v Novi vasi na Blokah slavnostno odprli preurejene prostore nekdanje NLB, ki se je pred nekaj meseci preselila v nove prostore. Preureditev je stala približno 4 milijone tolarjev. Za smotrno preureditev prostora in strogim predpisom je z izvirno zamislijo preureditve poskrbela samostojna projektantka Marjeta Černe. V novih poslovnih prostorih Zveze HKS bosta imela svoj prostor tudi svetovna služba in odkup.

Otvoritve so se udeležili tudi župan

občine Bloke Jože Doles in podžupan občine Cerknica Vinko Otoničar. Zbrane je pozdravil direktor KGZ Cerknica Marjan Kržič, slavnostni govornik Tomaž Sila, direktor Zveze HKS Slovenije, pa je med drugim poudaril pomen tovrstnih preureditev, ki bodo bloški kmalu sledile tudi drugod, kar bo nedvomno povečalo poslovanje, zadovoljstvo strank in okrepilo celoten hranilniški sistem.

V nadaljevanju slovesnosti pa so na svojstven način »slavnostno« odprli tudi

pisarno vodje odkupa cerkniške Kmetijske zadruge v Novi vasi, ki poleg prostora KSS tvori zaključeno celoto novih prostorov zveze HKS.

Kljub preureditvi in posodobitvi prostorov pa vodja odkupa Janko Širaj še vedno hrani nekdanjo pisalno mizo prvega direktorja bloške Kmetijske zadruge Karla Mazija.

Tone Urbas



Ob direktorju KGZ Cerknica Marjani Kržiču in direktorju Zveze HKS Slovenije Tomažu Sili je trak prerezal predsednik področja KGZ Cerknica–Nova vas Franc Zbačnik.



S prerezom vrvice je zbrane povabil v svoj novi delovni prostor kar sam vodja odkupa v Novi vasi Janko Širaj.

Fotografije: Tone Urbas

Iz poslanskih klopi

Spravna deklaracija

Ob letošnjem dnevu spomina na mrtve je bila bolj kot ponavadi pozornost usmerjena k žrtvam medvojnih, zlasti pa poveljskih pobojev.

Odkrivanje novih morišč (Slovenska Bistrica, Črngrob...) kliče po tem, da se država bolj resno loti kot doslej zdraviti in pozdraviti "rane nerazčiščenih poglavij iz novejšje slovenske zgodovine".

V začetku oktobra je komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci pozvala vladno, pravosodne organe in policijo, da opravijo svojo dolžnost do nezastarljivih zločinov proti človeštvu, ki so se zgodili na slovenskih tleh.

Nekaj kasneje sta generalna državna tožilka Zdenka Cerar in direktor policije Marko Pogorevc seznanila predsednika državnega zbora Boruta Pahorja in predstavnike poslanskih skupin z dejavnostjo tožilstva in policije pri odkrivanju grobišč.

Poseben odbor komisije za reševanje vprašanja prikritih grobišč, ki jo sedaj vodi Peter Kovačič Peršin in jo je vlada ustanovila že pred desetimi leti, je doslej ugotovil 76 grobišč in jih tudi vrisal v karte. Predsednik Združenja ob lipi sprave Stanislav Klep pa omenja, da na slovenskem ozemlju leži od 200 tisoč do 300 tisoč žrtev totalitarnega režima.

O poveljskih pobojih je spregovoril tudi predsednik republike

Milan Kučan. Med drugim je dejal, da je potrebno za ta dejanja ugotoviti tudi krivce, da mrtvi zaslužijo spomin in spoštovanje in da bi postavili vsem žrtvam dostojen spomenik.

Zastavlja se nam vprašanje, ali bo Slovenija kot demokratična država toliko let po zločinah komunizma med vojno in po njej ter po desetletjih totalitarnega režima zmožna končno opraviti pietetna, politična in pravosodna dejanja, kajti vsakršno dejanje, ki ima značaj genocida zaradi etičnih, verskih in socialnih ciljev, je potrebno že zaradi mednarodne deklaracije o nezastaranju zločinov sodno preganjati. Pobojev nikakor ni mogoče opravičevati, saj nobenemu od pobitih ni bila dokazana krivda. Še toliko manj pa otrokom in ženskam. Po besedah Justina Stanovnika iz Nove slovenske zaveze bo to mogoče le, ko bo državni zbor sprejel izjavo o komunistični revoluciji in državljanski vojni ter zakona o slovenskem genocidu in o eksodusu ljudi, ki so morali leta 1945 pred njim zbežati iz domovine.

Oživiljena razprava o revolucionarnih pobojih na slovenskih tleh je opozorila na večplastnost tega problema in tudi na dejstvo, da samostojna Slovenija še nima zakona, ki bi celovito urejal področje vojnih grobišč. Zato bosta koalicijska in parlamentarna razprava kmalu pokazali, ali ima zakon o vojnih grobiščih lahko tudi pravni pomen, saj naj bi med zakonskimi cilji in načeli dodatno izpostavili, da zakon v skladu z mednarodnimi standardi in ženevskimi konvencijami odpravlja dosedanje stanje, ko je bilo tudi vprašanje ureditve grobov odvisno od ideološke pripadnosti umrlih.

Majda Zupan

Tekmovanje mladih motoristov in kolesarjev

Kaj veš o prometu

V četrtek, 11. oktobra 2001, se je v OŠ Toneta Šraja – Aljoše odvijalo zanimivo tekmovanje motoristov in kolesarjev. Tekmovanje je pripravil Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Bloke.

Samo tekmovanje je dobro ter uspešno potekalo in po napeti tekmi si je prvo mesto zaslužno priborila OŠ iz Nove vasi. Seveda pa ne smemo pozabiti še drugouvrščenih tekmovalcev iz OŠ Cerknica in tretjevrščenih Grahovčanov.



Spretnostna vožnja na kolesu...

Na naši šoli nimamo le dobrih kolesarjev, ampak imamo tudi uspešne motoriste. Le-ti so zasedli vsa prva tri mesta. Prvi je bil Matic Kotnik, takoj za njim Marko Milavec, tretje mesto pa je osvojila predstavnica nežnejšega spola Urša Drobnič.

Vsi tekmovalci so dobili praktične nagrade majice in kresničke. Za prva tri mesta so tekmovalci dobili čelado. Vsi pa so se posladkali še s sladkarijami.

Jana Anželjc in Urša Drobnič, 8. razred



...in motorju

Fotografije: Žiga Modic

Previdno s petardami

Bližajo se prazniki in s tem povečana uporaba pirotehničnih izdelkov vseh vrst. Vsako leto pri uporabi teh izdelkov prihaja do hujših poškodb, predvsem zaradi nestrokovne uporabe in neupoštevanja navodil proizvajalca. Nepremišljena, neprevidna in objestna uporaba teh izdelkov, pogosto povzroči telesne poškodbe (opekline, raztrganine rok, poškodbe oči itd.), vznemirja ljudi in živali ter onesnažuje okolje.

Zaradi vaše varnosti in varnosti drugih vas pozivamo, da upoštevate naslednje opozorilo:

Pirotehničnih izdelkov kot so petarde, bengalke, mali ognjemeti... **ni dovoljeno uporabljati** zlasti:

- v strnjenih stanovanjskih naseljih,
- v zgradbah in vseh zaprtih prostorih,
- v bližini bolnišnic, domov za ostarele, vrtcev, šol, cerkva, kinodvoran, gledališč, na stadionih,
- v prevoznih sredstvih namenjenih potniškemu prometu in
- na drugih površinah, kjer so športne in kulturne prireditve ter

– na mestih, kjer je zbrano večje število ljudi.

Petarde oziroma pirotehnične izdelke **je dovoljeno uporabljati od 26. 12. 2001 do 2. 1. 2002.**

Prosimo starše, skrbnike, vzgojitelje in učitelje naj opozarjajo mlade na nevarnost in možne posledice takega početja in s svojim zgledom pripomorejo k preprečevanju posledic.

Kupce in uporabnike pirotehničnih izdelkov, ki se jim nikakor ne morejo odreči, pa opozarjamo, da se ti izdelki ne »obnašajo« vedno tako, kot zagotavljajo navodila, ki morajo biti priložena vsakemu izdelku.

Preden uporabite petardo, se vprašajte, če so oslepitve, opečeni prsti, prestrašeni sosedje in živali ter materialna škoda vredni poka petarde.

V upanju, da bodo bližajoči se prazniki minili mirno, vam policisti policijske postaje cerknica želimo vesele praznike in srečno novo leto 2002.

Silvo Zalar,

komandir policijske postaje Cerknica

Šestletnik

V devetletnik

Letos smo pogumno zakorakali v prvo šolsko leto devetletne osnovne šole na Blokah. Dolgo smo se pripravljali – spremljali prenavo učnih načrtov, nove učbenike, drugačne načine poučevanja, ocenjevanja... Veliko stvari se je z uvedbo devetletke spremenilo – za učence in starše, za učiteljice in vzgojiteljice. Z novimi oblikami in metodami dela, pripravo letnih načrtov, drugačnim načinom ocenjevanja in vsemi drugimi novostmi, ki spremljajo poskusno uvajanje devetletke in hkrati tudi že s predstavitvijo naše devetletke šolam v bližnji okolici, nam dela res nikoli ne zmanjka.

Učenci in učenke radi prihajajo v šolo. Nasmeh na ustnicah in lučke v očeh je opaziti prav pri vseh. Šola je predvsem prostor, kjer se igrajo in jih ne postavlja v stresne situacije, katerim ne bi bili kos. Učenje poteka preko igre (didaktične igre), ki je prilagojena razvojni stopnji šestletnih otrok. Neopazno pridobivajo nova znanja, govorne sposobnosti, pogum in vedno bolj samozavestno nastopajo pred sošolci in tudi pred drugimi otroki. Šolskega zvonca ni, zato naš čas ne utesnjuje. Vedno si vzamemo čas tudi za igro po želji otrok in gibanje, ki ga učenci tako zelo potrebujejo.

Po deževnem septembru, ki nam je omogočil, da smo res dobro spoznali našo učilnico, manj pa zunanje šolsko igrišče s toboganom in drugimi igrali, smo se pogumno podali na prvi športni dan – obiskali smo Metulje. Uspelo nam je uloviti še enega od letošnjih lepših jesenskih dni. Obiskali smo kmetijo pri Petrovih v Narinu pri Pivki. Tam smo spoznali, kako iz zrna nastane kruh in se preizkusili v obliko-



Na obisku pri Petrovih v Narinu

šolarčki

i je veselo

vanju hlebkov iz testa. Še tople in lepo dišeče hlebčke, polžke, srčke in štručke smo odnesli domov.



Le kaj so dali v ta jerbas, da je tako težek?

Povezujemo se z oddelkom vrtca (nekaj otrok iz vrtca je bilo tudi z nami v Narinu) in nižjimi razredi osemletne šole. Pripravili smo jim kratko predstavo s senčnimi lutkami in otrokom iz vrtca zapeli tudi pesmico. Povabili smo jih, da so se lahko igrali v naši lepo opremljeni učilnici, v kateri je veliko prostora in predvsem veliko kotičkov (kuharski, likovni, gledališki, računalniški ...) in igrač. Za vsakega otroka se najde nekaj.

Sedaj imamo polne roke dela s praznično ureditvijo učilnice. Dokler bodo žarele lučke v očeh, nam nobeno delo ne bo pretežko.

Srečno in uspešno novo leto vsem in ne pozabite:

**"Sreča je edina stvar,
ki jo prav gotovo imaš,
če jo daš drugim."**

(R. Follereau)

*Učiteljci iz 1. razreda devetletke
Martina Ivančič in Helena Šivec*



Fotografije: Turistična knjižnica pri Petrovcih

December – prijazen in topel mesec

Topel ravno ni, smo pa tako naslovili dogajanje na naši šoli v mesecu decembru. V naslednjih vrsticah vam želim opisati, kaj vse počnemo v teh dneh, poleg rednega pouka, seveda.

V spodnji avli je nabiralnik, ki bo do 19.12.2001 sprejemal voščila in dobre želje. Vsakdo lahko piše komurkoli na naši šoli. Preden bomo odšli na novoletne počitnice, nas bo obiskal dobri mož in raznesel vsa ta pisemca. Nabiralnik se že pridno polni. Vse to zato, da ne pozabimo na pozornost in prijaznost.

Je pa spodnja avla tudi pravi mali razstaveni prostor, saj tu razstavljamo stvari, ki jih ustvarjamo pri rednem pouku ali pa pri različnih krožkih. Veliko zmorejo



Spricho pomajnkajanja snega smo snežake delali iz papirja

spretno roke učenk in učencev, le spodbuditi jih je potrebno. V začetku meseca so šestarji razstavljali blazine ("pouštre" po domače) ter vrečke za copate. Prav ste prebrali, da so šivali. In to pod budnim očesom Alme, učiteljice gospodinjstva. Za krojaštvo na Blokah se sploh ni bati.

Petarji in šestarji so tudi mesili in sicer slano testo. Le-to ni okusno, je pa zato toliko bolj uporabno za izdelovanje



Iz gline smo naredili jaslice

različnih okrasov. To pot so pod pridnimi prsti nastali krasni adventni venčki, ki so jih okrasili z naravnimi materiali.

Petarji so nezanimive steklene kozarce spremenili v steklene lučke, nekaj barve v spreju, brezbarvna folija, dobra volja in že nastane lep "svečnik", v katerega damo majhno svečko, ki razsvetli tudi srce, ne le prostor.

S šolskih oken zrejo v mrzlo zimo snežaki. Čakajo na sneg, da se bodo lahko spogledovali s prijateljski zunaj. Na oknih boste našli še snežake z rdečimi kapicami, pa čudovite okraske iz šib, pomaranč, listov, smrek in papirja.

Nimate idej za božične in novoletne voščilnice? Pridite k nam, saj sta jih polna dva panoja. Iz različnih materialov so nastajale pri tehničnem pouku.

Takšen je torej december pri nas. Verjetno pa sem pozabila še kakšno stvar, ki jo ustvarjajo učenci. Želimo si, da bi bilo življenje čimbolj prijazno za vsakega na šoli.

Še dobre želje za prihodnje leto in pozdrav iz šole.

Jernej Koršič

Zgodba o Mišu Strmanu v 12 slikah

Slikar na bloških smučeh

Za TV Slovenija je Jože Perko, scenarist in režiser posnel film »Slikar na bloških smučeh«. Film poleg akad. slikarja Božidarja Strmana – Miša prikazuje lepo bloško pokrajino in starosvetne bloške smučarje. Film bo predvidoma na programu TV Slovenija v mesecu januarju 2002.

Franca Škerbec



Bloška mladina je uprizorila igrco o Miklavžu

Miklavžev večer

V soboto, 8. decembra, ob šestih zvečer je bila farna cerkev polna predšolskih in šoloobveznih otrok ter njihovih staršev. Precej spremenjeni ambient, kot smo ga običajno vajeni – medla svetloba, oder pred zastrtim prezbitერიem in zvočna kulisa v ospredju – je še dodatno stopnjeval napete občutke. Slutim, da se pripravljala veliki spektakel, za katerega je zaslužna mladina s Tonijem Oražem na čelu in pod pokroviteljstvom župnika Lojzeta Hostnika, ki je tudi prvi vse zbrane nagovoril. Sledila je dramska uprizoritev bloške družine, ki se v topli izbi pripravljala na mimohod dobrotnika v spremstvu angelčkov in parkeljnov.



Fotografija Rok Korenjak

Lepo je biti miklavž

Naposled pa je le napočil dolgo pričakovani trenutek, ko se je zgodil sam presveti Miklavž. Lepo je biti Miklavž. Lepo je dajati. Lepo se je razdajati. Zastonj. Ne pa zaman, ampak za več in za druge.

Rok Korenjak

Miklavž pride na Bloke

Scenarij: Miha Knavs

Režija: Mihaela Kljun

Kostumograf: Katja Jerič

Maska: Katja Jerič

Zvok: Toni Kljun

Luči: Primož Oražem

Kamera: Matej Kljun

Scena: Jure Ponikvar, Toni Oražem, Primož Oražem, Katja Jerič, Robi Ožbolt, Dejan Urbas in po malem vsi sodelujoči.

Elektrika: Klemen Govednik

Igralci:

Mama: Petra Lužar

Oče: Bor Zgonc

Otroci:

Tinček: Boštjan Lužar

Marjetka: Tina Jerič

Nežika: Marjeta Jerič

Mihec: Klemen Grže

Babica: Marija Oražem

Angela: Špela Jerič, Mateja Kljun

Peklenščka: Jure Ponikvar, Matej

Zbačnik

Miklavžev sprevod:

Angeli: Katja Jerič, Špela Jerič, Mateja

Kljun, Andreja Ivančič, Dunja Volf

Peklenščki: Jure Ponikvar, Matej

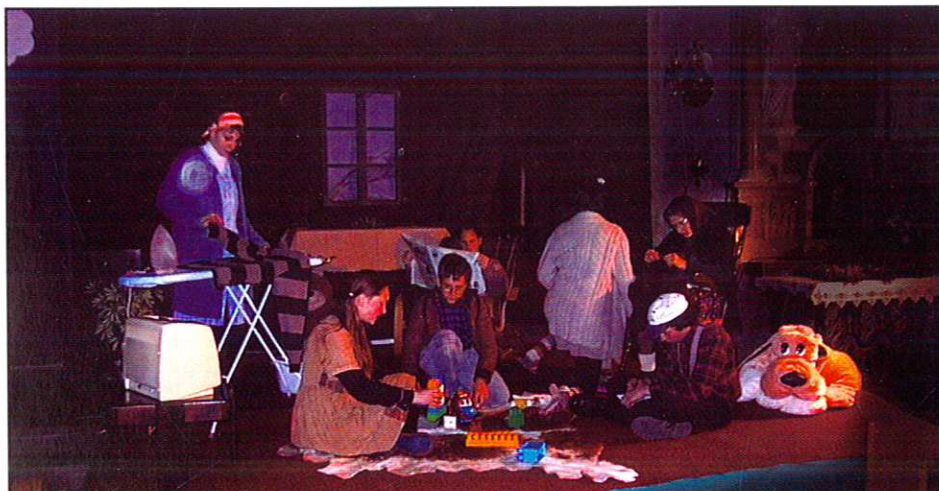
Zbačnik, Blaž Močnik, Marjan Anzeljc,

Robi Ožbolt

Igro so pomagali ustvariti še Novolit Nova vas, Ivanka Oražem, Anton Oražem in seveda glavni sponzor Lojze Hostnik, bloški župnik.

Vsem se iskreno zahvaljujem za vaš trud in vas vabim k sodelovanju tudi naslednje leto.

Toni Oražem



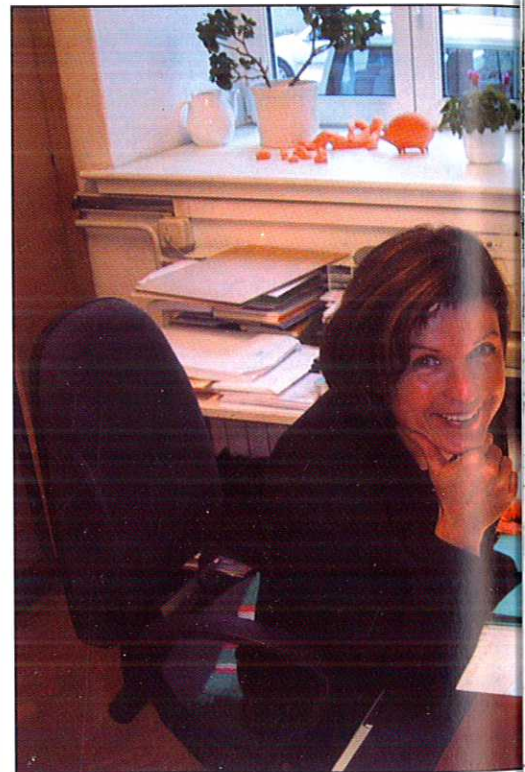
Prizor iz igre Miklavž pride na Bloke

Dvoje

Nedavno sta založbi Littera picta iz Ljubljane in Edition Innsalz iz Salzburga v sodelovanju in skupnem projektu izdali pesniško zbirko avtorice Mire Turk Škraba z naslovom Dvojenska/Zweiland. Vse pesmi so objavljene v slovenščini in nemščini.

Turkova Mira iz Nove vasi je bila rojena leta 1950; po končani osnovni šoli v Novi vasi je nadaljevala šolanje na gimnaziji Poljane v Ljubljani, nato pa je študirala socialno delo in sociologijo. Živi v Ljubljani in je zaposlena na Zavodu za šolstvo kot urednica v zavodovi založbi.

Z izdajo pesniške zbirke nas je vse Bločane presenetila. V pogovoru mi je



Mira Turk - Škraba

povedala, da je začutila pesniško "žilico" že v srednji šoli, ko je z navdušenjem brala pesmi Prešerna, Kosovela, Zlobca in drugih pesnikov. Tudi v maturitetni nalogi se je lotila Zlobčeve takrat najnovejše poezije. V tem času so nastale tudi njene prve pesmi.

Avtorica v svojih pesmih uporablja zelo svobodno ekspresionistično obliko. Preseneti nas z izredno miselno širino in branje njenih pesmi zahteva angažiran pristop. Vsebinski izbor pesmi in naslov zbirke izraža dilemo – priznati lastno dvojnost, odkriti oba obraza, povedati vse, kar misli – dopadljivo ali neprizanesljivo. Saj nekaj dvojnega je v vsakem od nas.

nska

Življenje samo pa tudi spoznavanje in priznavanje dvojnosti v sebi in strpnost do različnosti ji je tudi navdih za pisanje. Iz pesmi je mogoče razbrati avtoričino pripadnost in zvestobo vrednotam: družini, delu, pravičnosti. Pesmi bi lahko označili predvsem kot ljubezensko in socialno liriko. Ker je žvela drugod, ko so nastajale njene pesmi, je med njimi malo takih, ki so vsebinska odslkava bloškega človeka in prostora.

Zbirka je avtoričin prvenec in večina pesmi je objavljena prvič. Knjigo lahko naročite pri založbi Littera picta s spodnjo naročilnico. Stane 2390 tolarjev.

Stane Korenjak

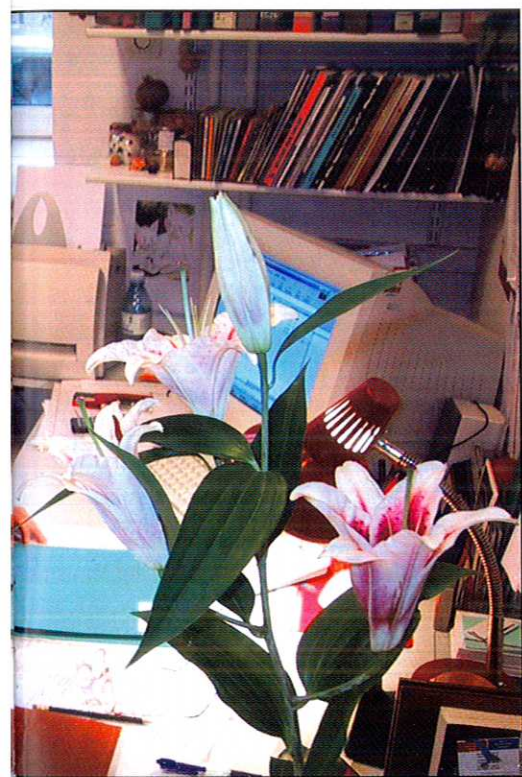


Foto: Miran arhiv

BEŽNA MISEL

Nekega jutra v poznem poletju -
ko pravzaprav ne veš, če ni že jesen -
je španski bezeg znova vzcvetel.

Prav nenavadno za ta letni čas,
so menili mimoidoči.

Sam pri sebi pa je vsak že kdaj pomislil,
kaj pa,
če se prav zdajle začenja pomlad.

BOLEČINA

beseda je tista
ki ti bol zada
ne nož
ali napačen korak

beseda je tista
ki ti odpusti
beseda je tista

govori
moj ljubi

VERI

V ponedeljek popoldne je bilo,
ko po telefonu izvem,
da je umrla Vera.

Morda to res ni kaj posebnega,
a spletala mi je kite,
ko mi je bilo osem let
in smela sem ji pomagati
v trgovini.

SAM

sam nikoli ne moreš
peti v zboru
ali igrati
taroka

sam nikoli ne moreš
biti srečen
ker nihče ne ve
če je to res

sam nikoli ne moreš
pustiti samega sebe
vedno te mora
zapustiti
kdo drug

sam nikoli ne moreš
ostati na svetu
poglej naokrog
koliko ljudi ni nikoli
samih

OBLETNICA

tangenta
čenčanje mladosti
barve
pari
posedi še malo
boš kavo
starost
poklic
hiša otroci in avto
slike
umrl je že
odšla je v rim
holesterol
rdeče vino
debeli in siti vsega
so se našli
po dvajsetih letih

HOMO LUDENS

so številke, na katere ne moreš igrati
in polja, na katera ne gre staviti

Littera picta, d. o. o. – Založba, Rožna dolina, Cesta IV/32-34, 1000 Ljubljana
tel: (01) 423 36 18, faks: (01) 423 21 86

Naročilnica

Naročnik: _____, Naslov: _____

Kraj: _____, Poštna št.: _____, Davčna številka: _____

Po povzetju naročamo:

___ izvodov zbirke pesmi Dvojenska/Zweiland (2390 SIT + poštni stroški)

Datum:

Podpis:

Božič na Blokah

Med prijatelji se včasih rad pohvalim, da sem bil v vseh petinštiridesetih vaseh Bloške občine. Toda ko sem letos na prvo adventno nedeljo pri Lovranovem zavil z glavne ceste, se mi je za prvim ovinkom prikazal prelesten pogled na Jeršanovo, obsijano s soncem, obdano s polji in sadovnjaki ter ozadjem temnih gozdov. »Tako lepega kraja nisem videl še nikoli!« sem si dejal, čeprav dobro vem, da sem kot rezervist hodil tod pred kakšnimi dvajsetimi leti. Ustavil sem se pri Ta Gorenjih, kot se pri hiši reče po domače; pišejo pa se Kraševci, kjer živi prijazna družina s petimi otroki.

Domači so me že pričakovali. Posedli smo okrog mize in peči in pogovor je stekel. Naj jih predstavim.

David je najmlajši. Star je dve leti in ima še čisto svoje skrbi. Sedaj ko hodi, se vsi čudijo, kako da mu je to sploh uspelo, saj ga vedno kdo nosi po rokah.

Karmen ima sedem let in je zelo vesela, ker hodi že v prvi razred.

Aljaž je živahen in razigran fant. Obiskuje pa šesti razred osnovne šole.

Tadej obiskuje drugi letnik srednje elektrotehnične šole v Ljubljani. V svoji resnosti v celoti obvladuje položaj in je domačim v ponos.

Anja ima sedemnajst let in je dijakinja tretjega letnika srednje šole za farmacijo v Ljubljani. Kot najstarejši ji pripada vodstvena funkcija med otroki, ki je pa ne mara. V svoji skromnosti rajši vidi, da so kar vsi »gilih«.

Očju je ime Janež. Je resen in pravi gospodar. Skrbi, da se vsi počutijo varne v okviru družine.

Mami Irena zelo mladostno izgleda.

Pa saj ni čudno, ko se vedno smeji.

Ata Janež je seveda najstarejši. Če ga ne poznate, se skušajte spomniti, kdo ima najlepše srebrne lase daleč naokoli. Gotovo bo tapravi.

Seveda me je zanimalo, kako poteka življenje v osemčlanski družini. Očju sem postavil »žleht« vprašanje, ki sem ga malo po gorenjsko zavil:

▫ **Kako vi čutite tolikšno družino? Ali se vam to spleča? Kako se vam ta račun izide?**

Seveda se je nesmiselno pogovarjati, ali se to spleča. Otroci in družina niso predmet prodaje in nakupa, so del življenja. Življenje pa je lepo, če raste in se razvija. Družina je kot žitno polje, ki valovi v vetru. Pri nas si skušamo medsebojno pomagati in biti drug drugemu v ponos. Upam, da se bodo lahko vsi izšolali to, kar bodo želeli in zmogli ter se usposobili za zdravo življenje. Sreča najbrž ni le to, kar kdo ima in kaj si lahko privoščijo, pač pa to, če ji znaš prisluhniti in če jo imaš s kom deliti.

▫ **Mami Irena pa doda:**

Včasih me kolegice sprašujejo: »Kako pa ti vse to zmoreš?« Sploh ne vem, da moram kaj več napraviti kot morda mati z majhno družino. Ne vem, kaj ni bilo narejeno, pa bi moralo biti. Pri delu mi otroci seveda pomagajo. Imam pa tudi srečo, da živimo skupaj z moževimi starši. To so mi zelo veliko pomagali pri varstvu otrok. Vedno sem bila brez skrbi, če sem odšla zdoma. V življenju je najbrž pomembnejše, da si znaš usklajevati želje, potrebe in zmožnosti, pa je vse veselo.

Vprašanje postavim še atu:

▫ **Zakaj niste mladim svetovali, da je povprečna slovenska družina z enim ali dvema otrokoma dovolj velika?**

Ne, to pa pri nas ne gre tako. Ker nas je bilo vsako leto več pri hiši, nas je bilo tudi več tistih, ki smo željno in z veseljem

pričakovali novega člana.

▫ **Kaj pa o svoji družini mislijo otroci? Najprej molk. Nato zadovoljno muzanje kot maček na preji. Okorajži se pa Tadej:**

Ja, včasih se zgodi, da sošolcem povem, da nas je pet otrok v družini. Oni pa: »Uaaa... Ti to mora bit pa ful dobr'«.

▫ **In kako bodo pri njih praznovali božič?**

Pravijo, da najbrž tako kot vsako leto. Bolj ali manj kar ohranjajo tradicijo, ker se tako najlepše počutijo. Na sveti večer bodo zgodaj opravili vsa zunanja dela. Otroci



David se rad igra s svojim traktorjem

bodo naredili jaslice in božično drevesce, če niso to postorili že prej. Mami bo v kuhinji pripravljala praznično večerjo, kjer seveda mora dišati tudi po doma pečeni orehovi potici. Vsa družina bo nato pokadila hišo in poslopja ter zmolila rožni venec. Sledi božična večerja. Na sveti večer ne gledajo televizije. Ko čakajo polnočnico, se pogovarjajo, igrajo igrice ali kaj podobnega. Skušajo doživeti božično skrivnost. K polnočnici gredo vsi. In Aljaž doda: »In to peš.« No v zadnjem času imajo malo težav, ker je David še majhen in ne zmore takšne poti. Ata se rad spomni, kako so si včasih k polnočki svetili z baklami, ki so jih naredili doma iz leskovega kola. Danes je to drugače, saj se bakle kupijo v trgovini. Moti pa ga neprestano pokanje petard.

Praznovali bodo tudi še naslednja dva sveta večera. To je za novo leto in za sv. tri kralje. In takrat bodo spekli tudi »župneka«.

Ko sem odhajal, se je lepo nedeljsko popoldne nagibalo v večer. V glavi pa se mi je porodila misel: »Pri tej hiši je božič vsak dan.«

Na obisku pri družini Kraševci z Jeršanovega je bil Stane Korenjak



Le kdo je ta mož s črnim klobukom na fotografiji?

Resnični pomen božiča

Pred dva tisoč leti se je v Betlehemu rodil Jezus Kristus, odrešenik vsega človeštva. Judje so ga že dolgo pričakovali. Ta prihod so si predstavljali vsak po svoje. Judeja je bila pod okupacijo Rimskega imperija in ker jim je Bog obljubil odrešitev, je večina ljudi smatrala, da bo to osvoboditev izpod tiranskega Rima. A temu ni bilo tako.

Po dolgem času, od kar je Bog nazadnje govoril Izraelu, se je v Judeji nenadoma začelo nekaj dogajati. Pojavil se je neki Janez Krstnik, človek, ki je bil oblečen v kameljo kožo, jedel kobilice in živel v puščavi. Oznanjal je krst spreobrnjenja za odpustanje grehov. Ta človek ni govoril in živel ravno tako, kot bi si to Judje želeli. Načrt Boga so si predstavljali drugače. Nekaj mu jih je sledilo, drugi pa so rekli, da ga je obsedel hudi duh. S Svetimi spisi bi se sicer ujemalo, ne pa z njihovimi predstavami in religijo.

Marija je spočela od Svetega Duha in na svet je prihajal Mesija. Ker je cesar

Avgust izdal ukaz, da se naj popiše prebivalstvo vsega imperija, so morali iti vsak v svoj rojstni kraj opraviti to dolžnost. Tako sta šla tudi Jožef in Marija v pozni nosečnosti v Betlehem, kjer je bila Jožefova Upravna enota. Ko sta prispela, so se Mariji dopolnili dnevi za rojstvo. Verjetno ji ni bilo ravno najbolj prijetno. Iskala sta prenočišče, kjer bi Marija lahko povila sina, Jezusa. Hodila sta od vrat do vrat in trkala. Vsa prenočišča so bila polna. Jezus nikjer ni bil zaželen. Vrtar vsakega prenočišča ju je hitro odslovil. Več jim je pomenilo malce denarja kot pa Jezus. Na koncu sta prišla do hleva, kjer so ju pastirji sprejeli in Jezus se je rodil tam. V hlevu, kjer je čisto vse umazano, kjer smrdi po gnoju, da je komaj moč dihati. Na jaslích to sicer izgleda lepo, a v resnici je to najslabši kraj, katerega si človek lahko zamisli za porod.

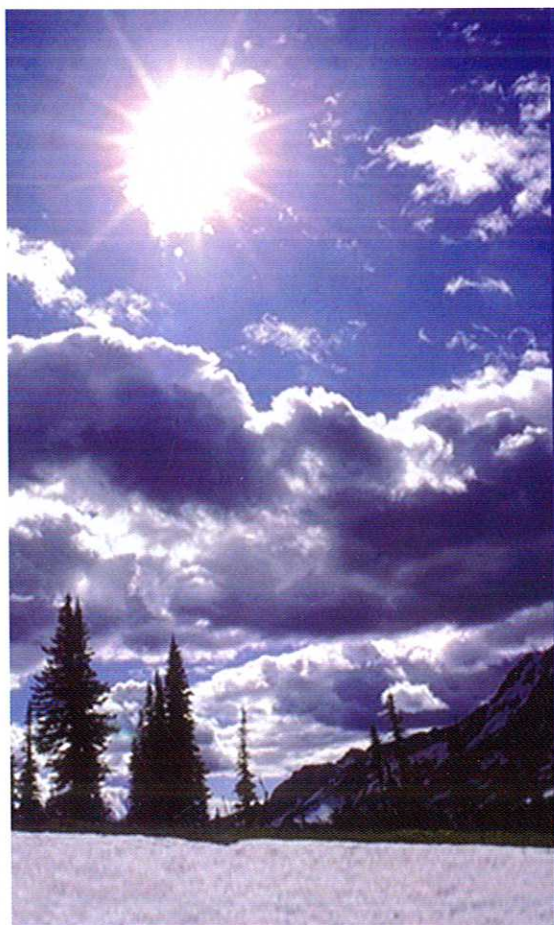
Pred kratkim sem poslušal neko imitirano igro, v kateri se je igralec poskušal poistotetiti z vrtarjem v enem od prenočišč, na vrata katerega sta potrkala Jožef in

Marija z namenom, da bi se v njem rodil Zveličar. Ni ju hotel sprejeti. Kasneje je slišal, da se je v bližini Betlehema zgodilo nekaj zelo neobičajnega. Zaradi obilice dela je na vse skupaj hitro pozabil. Precej let kasneje, ko se je nahajal v Jeruzalemu, je stopil med množico, ki se je zbirala okrog nekega človeka. Ko je prišel bližje, je poleg njega videl žensko, katera je več kot trideset let nazaj potrkala na njegova vrata. Uvidel je, da je zavrnil Božjega Sina.

Moje življenje je bilo precej podobno smrdljivemu hlevu. V zgodnji mladosti sem izgubil smer in začel drveti v smrtni vrtnec drog, laži in drugih ne preveč laskavih stvari. Včasih je to lahko šla za denarjem, kot v vrtarjevem primeru, ali pa samo pre-zaposlenost z drugimi vsakdanjimi rečmi. Velikokrat tudi preobremenjenost z običaji in s tradicijo. A povabil sem Jezusa Kristusa, naj se rodi v mojem hlevu in obrnil je moje življenje na glavo. Odrešil me je in me osvobodil.

Kaj je torej Božič? Veliko več, kot samo obložena miza, polnočnica, Božiček in jaslice v kotu. Božič je praznovanje rojstva Jezusa Kristusa, ki se je rodil, da bi nas osvobodil greha in nam življenje obrnil na glavo, da bi v resnici živeli v obilju in svobodi.

*Vesel božič,
Jure Modic*



*Ta roka, nad obzorjem tvoje sence,
viseča luna, odteka v spomine
kakor modrosijoča svetleba tišine.*

Vanja Strle

V pričakovanju prehoda v Novo leto smo se v Kovinoplastiki Lož spomnili tistih, ki so jim sence življenja spremenile svet, zato smo sredstva za praznične čestitke namenili Zdravstvenemu domu Cerknica - Loška dolina.

Vsem občankam in občanom, sodelavkam in sodelavcem ter poslovnim partnerjem želimo prijetne božične praznike in srečno Novo leto 2002.

Kovinoplastika Lož d.d.



Foto: Miroslav France Medle

Januarja je France Škrabec - Obloški Tonček praznoval 70-letnico.



Foto: Rok Zgajnar

Slovesna velikonočna procesija pri Sv. Trojici.

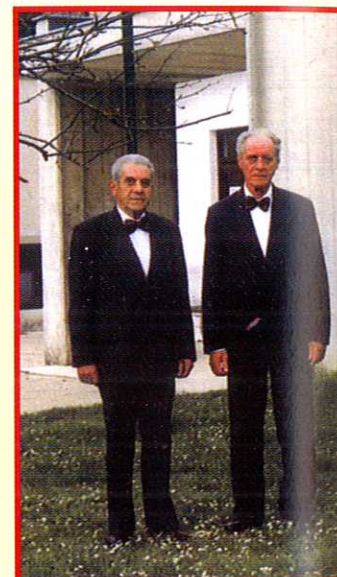


Ob deseti obletnici osamosvojitve smo se dostojno praznovali.



Foto: Kulturno društvo Bloke

Mešani pevski zbor ob praznovanju "Bloke s pesmijo - 70 let in več".



Pevci, ki pojejo v zboru že vseh trideset let.



Foto: Mita Nisic

Mateja je branila barve Slovenije na evropskem mladinskem prvenstvu.



Foto: Simon Korenjak

Prvi rod "Bločančkov", ki morajo v devetletko.



Foto: Rado Ponikvar
Foto: Stane Korenjak

kar pozabili na ponos, ki sodi k takšnemu dogodku. Le veterani



Darilo Bločanom za desetletnico državnosti je bila nova banka.



Foto: Kulturno društvo Bloke

st let.



Foto: Rado Ponikvar

Kmečke igre.



Foto: Stane Korenjak

Na občini so zavihali rokave ter modernizirali tudi cesti na Radleke in Volčje.



Foto: Stane Korenjak

V pričakovanju praznikov.

Bloška planota

Trdoživa drevesa in lesno

bogastvo

Čez to visoko kraško planoto vedno vlečejo mrzli vetrovi. Je pravi kraj za rojevanje mrzle burje, ki zna zavijati kdaj pa kdaj v ubranih, a drugič zopet popolnoma v neubranih tonih. Pravo zavetje je samo ob topli

vsepovsod. Je zelo trdoživa, njena odlika je vztrajnost. Les leske človek uporablja v najrazličnejše namene. Še posebno dobro mu služi za izdelovanje suhe robe. Bloški človek je v boju za preživetje znal z izdelki iz leske tudi kaj malega iztržiti.

Les in zopet les, naravno bogastvo, ki ga narava daje človeku »kar tako«, ga tudi on



Delo v gozdu

krušni peči. Tu so še drugi vetrovi, ki vlečejo v vseh smereh. Drevesa se jih dobro zavedajo.

Svoje korenine imajo močno zasidrane v tla. Z njimi objamejo prenekateri kamen, samo zato, da bi vzdržale v pokončni drži. Vejevje si pripravijo kratko in gosto, da bi bilo tako kos debeli snežni odeji. Na izpostavljenih krajih, kjer vetrovi razvijajo svojo pogubno moč, kljubujejo le-tem samo še viharniki. Bor je pravi domorodec krasa. Zna biti zelo skromen. Vselej požene tam, kjer noče domovati nihče drug. Podobno usodo doživlja brinje. Uspe mu celo nekaj malega roditi. Brinove jagode človek s pridom uporabi zase. Nadvse pa je pomemben bukov les. Prasketajoč v krušni peči bije trd boj z mrazom, ki ga prinaša zima. Mraz je nepovabljen gost v naših bivališčih. V dolgih zimskih dneh nam povzroča mnoge neprijetnosti. Dom postane res pravi bloški dom šele tedaj, ko se oglasi prasketanje ognja v krušni peči., iz nje pa pobeg toplote, ki zapolni zadnji kotiček našega stanovanja. Smreka in jelka odeti v debelo snežno odejo čakata toplejših dni. Rdeče obarvani plodovi jerebrike, trdleske in še druga manj znana drevesa gozdnih sestojev, so več ali manj okras gozda. Pravo ugodje za rast in dobro počutje pa najde tu leska. Grm, ki ga je videti

jemlje od nje »kar tako« in ga obrača v svoj prid.

Ribničan, prvi сосед Bločanov, je z ribniškim pušeljcem dal lesu pravo ceno. Z njim je dokazal, da se da iz lesa napraviti skoraj vse, kar človek potrebuje za življenje.

Dejstva govorijo, da bo v senci temnih notranjskih gozdov bloški človek še dolgo vztrajal na skopih kraških tleh Bloške planote, se rojeval, živel in umiral.

Brona Žurga



Zima je b'la včasoh na Blokah debela in douga.

Resje

Pulje od Fare proti Metlam

Zima je b'la včasoh na Blokah debela in douga. Zdej, k' je vse dr'gačō, je tudō vrijeme dr'gačnu in pot z Metlan dr'gačna. Otroco se zdaj voz'jo u šulo z autobusam al' pa s kombijam. Toku pridejo u šulo kar nobel.

Včas'h je b'lo tu dr'gačō. Šularjo so za to pot kar dostō rabilō. Pozimi je prou na Resjo bloška zima pokazala, kakšna je. Djebov sneg, burja k' britu, zameti otrukam do vrata, če je bil pa jasen mraz, je pod nogamō škripalu: »stric, uj'c, stric, uj'c...«

De so v takōm otroci pr'slō do šule u Novo vas, so jem pomagālō oče, mati al' pa stric, sej jih je že takrat b'lo kar nejkej na Blokah. Otrukam so dejlālō gaz u visokem snegjō, pomagālō nosit torbe, kakšnega majhnega so pa tudō čes visok zemet preneslō.

Pozimi so dnevi kratki. Pa so Metulce prej s šule spustlō, de so se srejdī Resja srečālō s starši, k' so jōm prōslō nepruti. Če je mjelu, al' pa če je b'la megla – kar je na Resjo dost'krat – so gledālī, ki je ob potō še kakšna ostrnica al' pa kakšnu poza-bljenu strašilu na njivi. Če je pa megla prezgudej pala in nejsi vidu en pedajn pred nusat, so pa vsi klicalō: »Hop, hop, hop!« Toku so se po glasō najdlō.

K' so se najdlō, je vsem odleglu. Koku je b'lu potlej damā lepu splejzat na gorkō peč in čakāt, da bo pomlad pregnala zimo in bo po Resjo regrat zacvetū.

Okus bloškega neba

Bloke so predvsem znane po smučanju, bolj malo pa jih je, ki vedo, da je bila na Blokah nekoč tudi šola jadralnega letenja. Ustanovljena je bila leta 1934, z uspehi pa je zaslovela po vsej takratni državi. Vodila sta jo prva slovenska učitelja jadralnega letenja Stane Raznožnik in Milivoj Šircelj.

Franc Spiller-Muys je bil takrat eden izmed tistih, ki so prišli na Bloke zato, da bi se naučili leteti. V pogovoru nam je razkril, kakšni so njegovi letalski spomini.



Fotografija: Stane Raznožnik

Od bangarja na Vidmu so ostali le še malo vidni temelji.

inž. Antona Kuhlja. Material za letalo (furnir, lepilo,...) je dal Aeroklub, mi pa smo prispevali veliko ur natančnega in potrpežljivega dela.

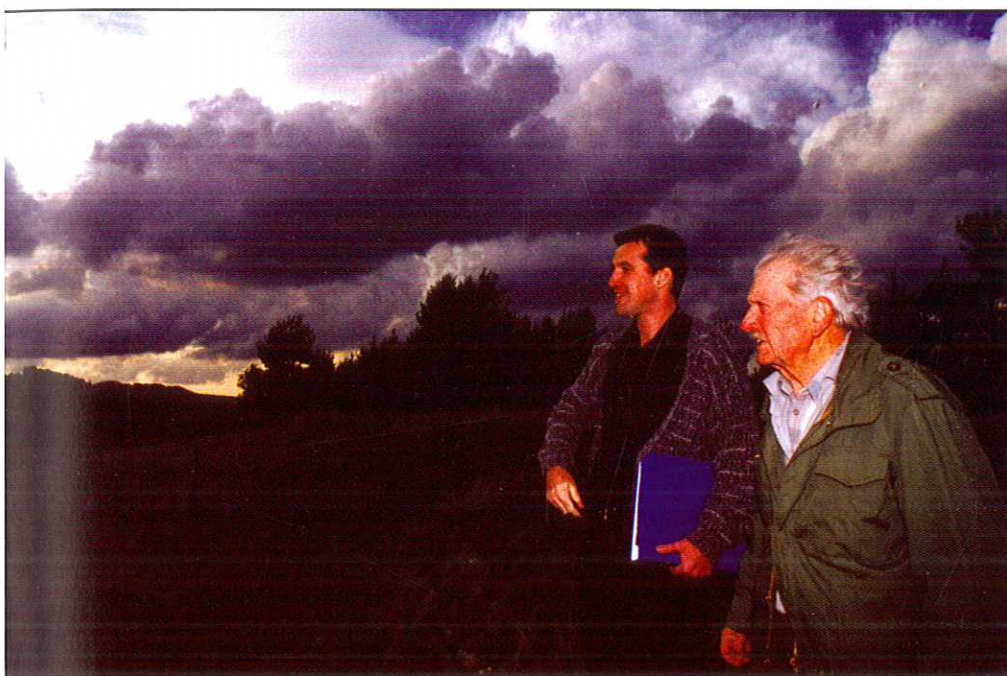
Ste imeli kakšne težave z vaščani, verjetno ste pomendrali veliko trave?

Pristanki v travo niso bili tako problematični. Veliko pa je bilo pristankov v krompir. Tu je morala nastopiti uprava letalske šole in stvari urediti.

Gospod Spiller – Muys se je po dobrih dveh letih aktivnega ukvarjanja z jadralnim letalstvom zaradi nesoglasja med letalci in vodstvom kluba umaknil iz tega športa. Toda srce mu je vedno ostalo pri njem. Tako je uredil zajetno mapo, v kateri je zbral veliko časopisnih člankov, slik in drugih dokumentov iz pionirske dobe slovenskega jadralnega letalstva in Bloškega jadralnega centra, ki so jo ustvarjali on in njegovi tovariši. Kopijo vseh teh dokumentov je podaril tudi uredništvu našega časopisa.

Naključje je hotelo, da si je kasneje izbral za življenjsko družico bloško rojakinjo, katere mati je bila doma z Radleka. Ta ga še vedno razvaja z dobro voljo in smehom. Sedaj sta si, čeprav nosita že osmi križ, lastnoročno zgradila vikend na Radleku. Naj jima bo še dolgo lepo med nami.

Pogovarjal se je Danijel Čampa



Pogled proti Piškovcu. Nanj so "na žgance" rinili letala. Vse je šlo zelo počasi. Če je bilo ugodno vreme in smo bili zelo pridni, si enkrat tedensko dobil let.

Kdaj ste se začeli ukvarjati z letalstvom?

Pri 10 letih sem začel sestavljati letalske modele. Še pred petnajstim letom starosti pa sem vstopil v skupino jadralnih letalcev "Galeb 13", kjer smo izdelovali prava letala. Letala so bila takrat seveda še lesena.

Potem pa je verjetno kmalu sledilo tudi pravo letenje?

Tako je. Leta 1937 sem se udeležil začetniškega tečaja jadralnega letenja na Blokah.

Nam lahko na kratko opišete, kako je potekalo šolanje?

Šolanje je takrat potekalo na enosedih jadralnih letalih, postopoma, od lovljenja ravnotežja v vetru, preko drsenja po tleh in kratkih skokov, do kratkih poletov in osvajanja jadralnih značk. Pogoji za značke pa so bili naslednji: A značka za 5 poletov, ki so morali trajati vsak vsaj 30 sekund, B značka za 5 poletov po eno minuto

z desnim in levim zavojem v obliki črke S, C značka za petminutni polet. Naziv "uradni C pilot-jadralec" je pridobil tisti, ki je v petih poletih zbral najmanj 30 minut letenja. Sam sem pridobil znački A in B že v prvi sezoni in sicer na letalu "Zögling". **Koliko vas je bilo v skupini in kje ste stanovali v času šolanja?**

Naenkrat je bilo približno 3 – 5 skupin po 10 – 12 fantov, imeli pa smo tudi dve dekleti. Stanovali smo v vojaških stanovanjskih šotorih na Vidmu, to je zadaj za pokopališčem pri Fari. Spali smo tudi pri Županovih in sicer v "Klavnici", ki smo jo ljubkovalno imenovali kar "Hotel pri krvoločnih bolhah." Stanovanjski poslopji – jadralski dom in hangar sta bili zgrajeni šele leta 1938.

Kje ste dobili letala?

Letala smo izdelovali sami. Ena od delavnic je bila v Zvonarski ulici v Ljubljani, kjer smo leta 1938 v jadralni skupini "Ikarus" izdelovali letalo "Inka" po načrtih

Lovstvo na Blokah

O zgodovini bloškega lovstva vemo neprimerno manj kot vemo o bloških smučarjih. Po vsej verjetnosti je bil lov na Blokah podoben lovu drugje po Sloveniji. Dolge ostre zime, gozdovi, oddaljenost planote od glavnih prometnic so omogočali nekdanjim lovcem svojevrsten



Drago Mazij nekoč

čar in zagotovo tudi uspehe. O zastopanosti divjadi v nekdanjih bloških revirjih ne vemo dovolj za objektivno presojo tedanjih razmer. Zagotovo tedaj pojmov, kot so ekologija, varstvo narave, biologija divjadi, življenjske združbe in podobnih reči niso poznali. Tudi lovskih predpisov ni bilo.

Pomembnejši premiki na področju lovstva so se pričeli v času vladavine Marije Terezije in Franca Jožefa II. Tedaj so pričele oblasti izdajati predpise, ki so še zlasti prizadeli divje lovce. Kazni so bile hude. Kako je taka zakonodaja prizadela morebitne Bločane, če so protizakonito lovili divjad, ne vemo.

Še večje premike je prinesel v lovstvo konec fevdalizma sredi devetnajstega stoletja. Splošen razvoj industrije je spremenil načine dotedanjega življenja. Z dobrinami je lov začel izgubljati prvotni pomen. Pričeli pa so se pojavljati premožnejši sloji, ki so videli v lovu predvsem lastne koristi. To se je v različnih odtenkih odražalo vse do obdobja pred drugo svetovno vojno. Znana nam je zakupniška organiziranost lova. Možnost do zakupa lovišč so imeli predvsem premožnejši posamezniki. Na Blokah kaj dosti takih ni bilo. Zaradi tega so se zatekali v bloške revirje zakupniki iz drugih in mejnih območij Bloške planote. Taki so si pogosto pridobili večče domačine, ki so jim pomagali pri lovu, saj so bolj poznali razmere v loviščih. Za zakupnike je bila predvsem zanimiva trofejna divjad. O gojitvi in varstvu divjadi je bilo še vedno malo govora. Bila pa je, v predvojnih in še nekaj let povojnih časih, dragocena kožuovina. To so uspešno izko-

ristili zlasti nekateri prizadevni domačini in si od prodanih kožufov čez zimo ulovljenih lisic in kun povečali dohodek. Za uplenitev volka so bile razpisane celo denarne nagrade. Tudi »raubšicov« je bilo nekaj na Blokah, ki so se uspešno izmikali tedanjim »žandarjem«.

Po koncu druge svetovne vojne so se razmere precej spremenile. Tedanja oblast je pričela izdajati nove predpise o organiziranosti lovstva. Tako je bilo možno ustanavljati lovska društva. To možnost je izkoristila družina nekaterih tedanjih Bločanov. Nekateri izmed njih so imeli že predvojne lovske izkušnje. Tako so v

uvozila iz tedanje Češkoslovaške trideset poljskih zajcev za poživitev krvi tega glodalca. In nazadnje leta 1968 so lovci naselili na bloške vode še divjo raco mlakarico. Prvi dve naložbi se spričo hitrih sprememb na področju poljedelstva nista obnesli. Nasprotno pa se populacija rac od tedaj stalno zadržuje na bloških vodah in se sama obnavlja.

Dokaj pomemben preobrat, tudi za bloško lovstvo, je nastal po sprejemu sodobnejše lovske zakonodaje leta 1976. S tem zakonom in poznejšimi odloki slovensko lovstvo ne pozna več pojmov koristna in nekoristna divjad. Večina divjih živalskih



Delovna akcija na Bloški

Lavričevi gostilni Jože in Matija Semič, Žan Klančar, Tone Pavčič, France Marolt, Franc Modic, Tone Zgonc, Janez Modic in Karel Mazij 1. 1946 ustanovili lovsko društvo. Že po nekaj dneh se jim je pridružil tudi Jože Marolt. Pozneje je bila lovska zakonodaja dopolnjena. Možno je bilo ustanavljanje lovskih družin. Tako sta bili v drugi polovici leta 1946 ustanovljeni Lovska družina Nova vas in Lovska družina Sveta Trojica. Kmalu je bilo lovišče lovske družine Sveta Trojica razdeljeno novoustanovljenim sosednjim lovskim družinam.

Lovska družina Nova vas je imela na začetku skromne možnosti za uspešno gospodarjenje s 5420 ha lovišča. Maloštevilno članstvo, izropano lovišče, pomanjkanje sredstev so bile značilnosti tedanjih razmer. Postopoma se je članstvo krepilo in s tem obseg prostovoljnega dela v lovišču. Tudi stalež divjadi je ob skromnem začetnem odstrelu pričel naraščati. Za mlajše Bločane bo zanimivo vedenje o tem, da so člani Lovske družine že v letih 1953/54 poizkusno naselili na Blokah fazane, delno iz domače vzreje, delo z nabavo fazanjih kebkčkov. V letih 1960/63 je Lovska družina

vrst je popolnoma zavarovanih. Manjšemu delu pa je predpisano varstveno obdobje.

Danes je lovska družina Nova vas preko republiške Lovske zveze vključena v Združenje evropskih lovske zvez in v članstvo Mednarodnega sveta za lov in ohranitev divjadi.

To je le drobec vsebine iz prehojene poti lovstva na Blokah. Vsekakor je odmerjen prostor premajhen za obširnejšo predstavitev teme. Vseeno bo mlajšim Bločanom tudi to zadostovalo za grobo predstavo o razvoju bloškega lovstva.

Drago Mazij



Zadovoljni lovci

Rdeči križ

Obiskali smo devetdesetletnice



Marjetka Marolt z Ulake

Predstavniki območnega združenja Rdečega križa občine Bloke smo tudi letos obiskali starejše krajanke. V naši občini je kar petinsedemdeset ljudi starejših od osemdeset let, med katerimi so tri krajanke prav letos dopolnile častitljivih devet desetletij.

Lansko leto smo z obiskom preseneli Pavlo Zakrajšek s Hudega Vrha in Franca Ogrinca, ki je zdaj tudi najstarejši živeči Bločan. S skromnimi darili in iskrenimi čestitkami smo pred dnevi obiskali tri krajanke devetdesetletnice: Marjeto Marolt z Ulake, Amalijo Marolt s Studenca in Marijo Nared z Velikega Vrha.

Veliko Bločanov preživlja jesen življenja po številnih domovih starejših občanov v Ilirski Bistrici, Postojni, Logatcu, Vrhnikih, Trzinu, Ponikvah in v Kočevju, katere smo tudi obiskali in jim izročili skromna darila ter v imenu vseh Bločanov zaželeli vesele božične praznike in veliko zdravja v prihajajočem letu. Enake želje in skromna darila smo izročili tudi petinsedemdesetim Bločanom po njihovih domovih, le najoddaljenejšim varovancem

smo čestitke z dobrimi željami in darili izročili preko njihovih svojcev.

»Jesenska pričakovanja naj ne zaspijo v srebrni belini zime. Z novim letom naj vzbrstijo v zeleno upanje nove pomladi.« S to čestitko so se starejšim krajanom ob vstopu v novo leto pridružili tudi osnovnošolci in delavci OŠ Toneta Šraja – Aljoše, kot tudi najmlajši, ki obiskujejo še vrtec. Z darili pa so starostnike presenetile številne delovne organizacije, obrtniki ter domača občina.

Ob našem obisku pa so nam slavljenke – tri krajanke – povedale tole:



Amalija Marolt s Studenca

Marjeta Marolt z Ulake

Zaupala nam je, da je njeno življenje odlično, ker kuhajo ji, prinesejo ji jesti, dela pa nič ne. Njeno življenje je bilo zelo pestro. Že kot mlado dekle je morala služiti pri sestri, kjer ji ni bilo lahko, saj kot pravi, je bila večkrat tepena kot sita. Nato je šla služiti na Rakek, kjer se je počutila veliko bolje, edinole zgodnje vstajanje jo je motilo, ker sta jo vedno hodila buditi dva hlapca, katerima je morala nositi žganje, ker sta pila »kot vraga«.

Omožila se ni nikdar, čeprav je imela svojega izbranca, vendar je še pred poroko umrl, drugega pa ni hotela vzeti, čeprav je imela veliko snubcev, tako še danes misli na svojega ljubega, katerega pogosto videva v svojih sanjah.

Sicer pa je Marjetka še vedno živahna in pravi, da še ne namerava umreti ter da bo morala Matilda krepko nabrusiti koso, če jo bo hotela imeti.

Amalija Marolt s Studenca

nam je povedala, da se zelo rada

spominja mladosti, čeprav je bila težka in trda, saj so morali veliko delati, ker je bila doma velika revščina. Mnogokrat ni bilo kaj dati v usta, pozimi pa jih je zeblo, saj so imeli slabo hišo, ki je imela tolikšne luknje v stenah, da so lahko celo mačke šle skozi nje.

Bila je izvrstna šivilja. Pokazala nam je del njene bale, ki je še ohranjena, saj so se mnoge stvari že uničile. Vse si je naredila sama in vsak kos blaga je umetelno izvezen.

Tudi njena ljubezenska pot je zanimiva. Moža je spoznala, ko je prišel spodvezat skedenj. On je sicer že imel dekle, a ga je ona prevzela, tako da je tista prva še danes jezna nanjo, čeprav je od tega že celih petinšestdeset let, vendar se ona ne meni za to, ker pravi, da tako v življenju pač je.

Ko smo jo še vprašali, če ima kakšen nasvet za mladino, je dejala: »Fantje ne smejo preveč piti in delati lumparij, dekleta pa morajo biti pravdanska.«

Marija Nared z Velikega Vrha

Takoj ko smo ji omenili, da gremo obiskat še Amalijo na Studenec, se je je spomnila, da sta bili sošolki v osnovni šoli. Marija je bila rojena v zelo številni družini, saj je imela še petnajst bratov in sester. Ker je bila družina številčna, so imeli doma veliko živine in prašiče, zato je bilo potrebno veliko delati, česar pa se z veseljem spominja. Pravi, da je rada hodila po njivah, še raje pa je vihtela koso. To delo je opravljala s takšno vnemo, da bi lahko prekosila tri kosce, nam je v smehu



Marija Nared z Velikega Vrha

zaupala.

Sedaj pa je že štirideset let bolna, ker se je še kot otrok prehladila, ko so se pozimi drsali. Bila je premražena in premočena, zato je šla brž na peč in to je najbrž vzrok za njene tegobe.

Na koncu pa je še enkrat poudarila, da je s koso v roki vedno bila zmagovalka.

Slavljenke smo obiskali: Marica Zgonc, Tone Križ, Simon Korenjak, Miba Knavs.

PGD Velike Bloke

Gasilski veterani praznovali 80 let življenja

Upravni odbor in nadzorni odbor PGD Velike Bloke je v novembru sklical svečano sejo. Ob tej priložnosti je bil izredno lepo pripravljen sprejem svojih veteranov, ki so praznovali življenjski jubilej – 80 let in več kot 60 let gasilskega staža.

Jubilanti:

– Malka Pirc

- Jože Mazij st.
- Lojze Škrabec st.
- Stane Kraševcec st.

Ob tej priložnosti so prejeli posebno priznanje – kipec gasilca za življenjsko delo na področju gasilstva.

Stane Kraševcec iz Slemenca se zaradi boleznih ni udeležil sprejema, zato smo ga

obiskali na njegovem domu, mu izročili priznanje in izrekli lepe želje.

Lojze Škrabec več kot 40 let opravlja dolžnost blagajnika društva. Tudi v tej starosti še vedno na občnem zboru poda blagajniško poročilo brez očal.

To so naše prave bloške korenine.

Želimo jim še veliko zdravih in srečnih let v krogu svojih in nas gasilcev. Ponosni smo na naše še vedno aktivne veterane.

*Predsednik društva in UO
Miroslav Doles*



Pri Stanetu Kraševcu doma



Veterani Jože Mazij, Malka Pirc in Lojze Škrabec v gasilskem domu

Fotografije: PGD Velike Bloke

PGD Velike Bloke in Nova vas

Bloški gasilci ponovno na stopničkah!

Tudi letos so se Bloški gasilci udeležili tradicionalnega, bionalnega tekmovanja – Memorial Matevža Haceta v Starem trgu v Loški dolini.

Tov. Matevž Haca (rojen v Podcerkvi pri Starem trgu) je bil prvi povojni predsednik Gasilske Zveze Slovenije in se torej njemu v čast v celi državi odvijajo gasilska tekmovanja.

Našo občino Bloke so 23. 9. 2001 na občinskem gas. tekmovanju v Starem trgu dostojno zastopale štiri ekipe iz Nove vasi in dve ekipe iz Velikih Blok. Torej se nam za prihodnost bloškega gasilstva ni treba bati.

V izredno slabem in deževnem vremenu so se v konkurenci 49 ekip v nadaljnje tekmovanje uvrstile prve tri ekipe iz vsake kategorije. Iz naše občine so se naprej na regijsko tekmovanje uvrstile članice B iz Nove vasi, ki so bile druge in pionirji iz Velikih Blok, ki so v svoji kategoriji (7–11 let) od 12 ekip v konkurenci osvojili prvo mesto.

Na regijskem gasilskem tekmovanju, ki je bilo 30. 9. 2001 v Borovnici pri Vrhniki, so se »tamali« zopet odlično odrezali in se z drugim mestom v konkurenci 9 ekip uvrstili naprej na državno tekmovanje, ki

bo prihodnje leto predvidoma konec maja meseca (lokacija še ni znana).

Rad bi še omenil, da so se iz naše Gasilske zveze Cerknica na regijskem tekmovanju v Borovnici v nadaljnje tekmovanje na državni ravni poleg naših bloških pionirjev uvrstile še štiri ekipe v drugih kategorijah.

Zaželim jim vsem skupaj veliko

športne sreče in uspeha v nadaljevanju, saj zastopajo našo GZ, posebej pa še pionirjem in mentorjema (Zdravko M. in Tomo B.) iz Velikih Blok, saj so že drugič zapored svoje varovance popeljali na državno gasilsko tekmovalno prizorišče in tudi tako svojo Bloško planoto pozitivno predstavili izven svojih meja v najlepši luči.

Mentor: Tomo Beroš



Z 2. mestom na regijskem se je ekipa pionirjev uvrstila na državno tekmovanje

Foto: PGD Velike Bloke

GZ Cerknica

Regijsko srečanje gasilskih sodnikov

Po koncu tekmovalne sezone, 20. 10. 2001, smo se sestali gasilski sodniki iz vseh treh Občinskih zvez, ki sestavljajo Notranjsko gasilsko regijo, pri lovski koči na Ulovki nad Vrhniko.

Take skupne trenutke izkoristimo za analizo preteklega obdobja, planiranja skupnega sodelovanja na lokalnem, občinskem, regijskem in pa tudi na državnem nivoju.

Sveda tako srečanje ne bi bilo tisto

tapravo, če se tudi sodniki med seboj ne bi pomerili v nekaterih igrah. Sodniki tekmujejo ekipno in bolj za šalo kot za reskušajo osvojiti čim več točk za svojo Občinsko gasilsko zvezo, iz katere so prišli. Na koncu se drugo in tretje uvrščenim ekipam podelijo simbolične nagrade, prvo uvrščena ekipa pa za dobo enega leta dobi prehodni pokal.

Naša Gasilska zveza Cerknica je tokrat osvojila drugo mesto, prva je bila

ekipa sodnikov iz GZ Vrhnike, tretji pa sodniki iz Logatca.

Na koncu naj še povem, da smo pri dogovoru o nadaljnjem sodelovanju dali velik poudarek na izobraževanju novih gasilskih sodnikov, ker nam jih vsako leto na tekmovanjih kronično primanjkuje. Tu v veliki meri botrujejo finančna sredstva, je pa to zgodba za kakšno drugo številko in ob kakem drugem času...

Tomo Beroš



Srečanje sodnikov gasilskih zvez Cerknice, Vrhnike in Logatca na Ulovki nad Vrhniko

FOTO: PGD Velike Bloke

Občinski odbor SDS Bloke

Voščilo

Leto 2001 se posavlja. Novih 365 dni se pripravlja, da izpiše prazne strani knjige z zgodbo prihajajočega leta 2002.

Leto 2002 bo leto velikih odločitev, ki bodo pomembne za vse nas. Veliko je želja, pričakovanj, hrepenenj. Mnogo tega se lahko uresniči le, če bomo vsi skupaj in vsak posebej odločno in aktivno posegli v življenje in stvari postavili na pravo mesto.

Vsem prebivalcem Blok želimo veselo in duhovno bogato praznovanje božično-novoletnih praznikov, v novem letu pa zvrhano mero zdravja, uspeha, zadovoljstva in miru.

Občinski odbor SDS Bloke,
predsednik Jože Rot

Suša 2001

Pogin rib in rakov v Bloščici

Letošnje leto si bomo zapomnili po zelo lepem vremenu. Sončnih dni je bilo zelo veliko poleti, imeli pa smo tudi zelo lepo jesen. Žal pa je to imelo za posledico zelo hudo sušo, saj v vseh poletnih mesecih ni niti en dan pošteno deževalo. Velikokrat

je temperatura zraka presegla 30 °C. Na srečo vode za prebivalce ni primanjkovalo, je pa v spodnjem toku presahnil potok Bloščica, kar je imelo za posledico pogin številnih rib in rakov. Po pripovedovanju najstarejših Bločanov se še ni zgodilo, da

Bloščica ne bi imela pretoka pod mostom. Ker se bo verjetno zaradi učinka tople grede in čudnega obnašanja vremena v zadnjih letih suša še ponovila, bi bila potrebna boljša organizacija ob reševanju ribjega življa, saj bi jih lahko veliko rešili, če bi jih prenesli v zgornji tok, kjer je bilo vode še dovolj.

Franc Hrbljan



Ribe so ostale na suhem



Le gornji tok Bloščice je imel vodo

Fotografije: Franc Hrbljan

Za košarkarski klub Fragmat iz Cerknice igrajo tudi bloški fantje

Praznik je vsako (drugo) soboto

Bloke, kljub svoji bogati zgodovini, še niso športno razvite. Pri tem mislim predvsem na kolektivne športe. Vse več mladih pa se odloča za organizirano treniranje v klubih. Ker teh možnosti Bloke ne ponujajo, se morajo usmeriti v druge kraje, najpogosteje v Cerknico, ki ima veliko število različnih klubov. Med njimi tudi košarkarskega, ki letos z novim imenom Fragmat, novim trenerjem in nekaterimi novimi igralci nastopa v 1. b slovenski košarkarski ligi.

V KK Fragmatu igrajo trije Bločani. Najmlajši **Blaž Anzeljc** (l. 1987) nastopa za pionirsko ekipo, ki je že končala s tekmovanjem. Njihova končna uvrstitev pa je med 10. in 12. mestom v Sloveniji.

Urban Kraševac (l. 1985) nastopa za kadetsko ekipo v II. slovenski košarkarski ligi. Kadeti so še brez poraza in bodo v nadaljevanju tekmovanja igrali za uvrstitev med 25. in 48. mestom v Sloveniji.

Najstarejši **Janez Mišič** (l. 1983) pa igra kar za dve ekipi, mladince in člane. Mladinci igrajo v I. mladinski ligi in so že med šestimi najboljšimi ekipami v Sloveniji. Člani pa so odigrali 11 kol in se trenutno zadržujejo v sredini lestvice. Poleg tekmovanj v prvenstvu pa člani KK Fragmata

nastopajo tudi v Pokalu Slovenije »SPAR« in so že v 3. krogu tekmovanja, kjer jih 2. januarja 2002 ob 19. uri v cerkniški športni dvorani čaka evroligaš **Krka Telekom** iz Novega mesta.

Trener **Rok Zupan** na tekmi »uporablja« 8 do 9 igralcev, ki z ostrim ritmom poskušajo tako fizično kot psihično utruditi nasprotnika. Sama igra v napadu temelji na treh izkušenejših igralcih, ki dajejo večino točk. Kljub temu pa trener Zupan prisega na agresivno igro v obrambi in od svojih igralcev zahteva borbenost za vsako žogo. Taka igra pa je izjemno privlačna za gledalce, ki jih v Cerknici ni malo, kar so dokazali z obiski na tekmah. Za dodatno vzdušje poskrbi navijaška skupina Fragmat, pa cerkniške mažoretke, med odmori pa se zvrstijo nagradne igre, ki jih neutrudno vodi napovedovalec **Aleš Bršan**.

Za pokalno tekmo pa se pripravljajo tudi navijačice osnovne šole Nova vas, kar je lepa priložnost, da si spektakel, ki sledi 2. januarja, ogledamo tudi Bločani.

Miba Mišič

Razpored tekem

KK Fragmata v Cerknici:

29. 12. 2001	FRAGMAT : FLOWTEX BEŽIGRAD
2. 1. 2002	FRAGMAT : KRKA TELEKOM (pokal)
5. 1. 2002	FRAGMAT : ZM MARIBOR
16. 1. 2002	FRAGMAT : KRŠKO
26. 1. 2002	FRAGMAT : RADENSKA CREATIV
9. 2. 2002	FRAGMAT : JURIJ PLAVA LAGUNA
16. 2. 2002	FRAGMAT : GD HRASTNIK
2. 3. 2002	FRAGMAT : NOVA GORICA
9. 3. 2002	FRAGMAT : RADOVLJICA

Vse tekme bodo ob 19. uri. Vabljeni!

Bloški teki 2002 bodo, če...

Zima je vedno bližje, prve snežinke so že bile. »Lansko leto nam ga je zagodlo,« pravijo na Športnem društvu Bloke, zato se letos še bolj motivirani pripravljajo na Bloške teke. Priprave so stekle že pred nekaj časa. Določili so datum Bloških tekov, to je 27. januar 2002. Koncept tekmovanja ostaja isti kot iz prejšnjih let. Progi ostajata 7 in 30-kilometrski, organizacijsko se bodo poizkušali še izboljšati. V ta namen priprav-

ljajo v drugi polovici decembra Bloške teke 2001 kot nekakšno generalko pred »pravimi« Bloškimi teki.

Zato prav vse, Bločane in Bločanke in tudi druge, vabijo na prireditvi, da bi skupaj ohranjali spomin na bloško smučanje. »Letos smo povabili tudi sneg,« še dodajajo.

Miba Mišič

Mateja zopet odlična

Spet lahko poročamo o odlični uvrstitvi bloške šahistke Mateje Kljun na velikem tekmovanju. Tokrat je tekmovanje organizirala znana ženska revija Jana, in sicer ženski šahovski turnir. Tekmovanje je potekalo 27. oktobra 2001 v Starem trgu ob Kolpi. Udeležilo se ga je 132 tekmovalk iz vse Slovenije. Naša tekmovalka je v skupni kategoriji dosegla 5. mesto, v svoji

kategoriji pa 3. mesto. Mateja je z uvrstitvijo zelo zadovoljna in se ob tej priložnosti zahvaljuje Šahovskemu klubu Loška dolina, Občini Bloke, podjetju Novolit in vsem tistim, ki so ji kakorkoli pomagali do takšnih uspehov, kakršne dosega sedaj. Mi pa dodajamo: Le tako naprej!

Miba Mišič



Foto: Rok Zegnar

Boj Davida (Janez Mišič, 181 cm) proti Goljatu (Erazem Lorbec, 210 cm)

Zahvala

V četrtek, 13. decembra, smo se poslovili od

Nežke Marolt

Klančarjeve tete iz Velikih Blok.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od nje poslovili, nam izrekli sožalje in bili z nami v dneh slovesa od nje. Hvala za poslovilne misli, v katerih je bilo tako spoštljivo prikazano njeno življenje in delo.

Njeni domači

Zahvala

Ob smrti dragega očeta in dedka

Jožeta Matka

se zahvaljujemo vsem, ki ste izrekli sožalje, podarili sveče in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala pa tudi gospodu župniku Lojzetu Hostniku za poslovilne besede in sveti obred.

Otroci z družinami

Zahvala

V oktobru se je tiho poslovila

Ivana Kraševac

od Svetega Duha.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti k Fari in darovali cvetje in sveče.

Posebna zahvala tudi gospe dr. Slavi Usenik za njeno skrb in pozornost ter gospodu župniku za opravljen obred.

Stane in Ana Kraševac

Zahvala

Ob izgubi naše drage mame, babice in prababice ter tašče

Ane Doles

Randulcove mame se zahvaljujemo vsem, ki ste se od nje poslovili, izrekli ustno ali pisno sožalje, podarili cvetje in sveče in tistim, ki ste jo spremili na zadnji poti.

Enaka zahvala pevcem MPZ Nova vas, Krajevni organizaciji ZZB Nova vas, Društvu upokojencev Nova vas, vaškemu odboru Velike Bloke, gospodu župniku Alojzu Hostniku za iskren cerkveni obred, govornikom Tonetu Rudolfu in Francetu Modicu za ganljive besede slovesa in prostovoljnemu gasilskemu društvu Velike Bloke.

Zahvala osebjem zdravstvenega doma Cerknica – Loška dolina, še posebno dr. Olgi Doles in dr. Lidiji Šmalc, podjetju Ave – pogrebne storitve ge. Mileni Lovšin in prijateljem, ki so nam stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Vsi njeni

Z Bloškim korakom – uspešno naprej!

Prijetno sem bil presenečen, ko je prišlo po pošti na moj naslov v Kranju, kjer že dolgo živim, vaše cenjeno glasilo Bloški korak. Za to vašo pozornost se vam iskreno zahvaljujem. Že pred tem pa mi je nekaj izvodov vašega glasila poslala moja sestra, ki živi v Grosupljem, kamor to glasilo redno dobiva.

Čeprav že od rane mladosti živim v drugem kraju, sem še vedno čustveno navezan na svojo rojstno vas Studenec, njene vaščane in na Bloško planoto. Često obujam nepozabne spomine na otroštvo in mladost. Takratno življenje je bilo glede materialnih dobrin in sredstev za preživljanje zelo skromno. Klub temu pa je bilo življenje polno družabnosti, romantične idile in domačih navad ter raznih običajev.

Ob teh nostalgčnih mladostnih doživetjih se mi porajajo v srcu domoljubne besede, ki jih je izrekel neki Bločan: »O, prelepa Bloška planota, ti sanje moje mladosti!« Prav zato sem zelo ponosen in zadovoljen, da so Bločani dobili nazaj svojo samostojno občino. Hvalevredno je tudi, da občina že nekaj let izdaja svoje glasilo s pomenljivim imenom Bloški korak. To ime ponazarja, da Bloke z vsestransko prizadevnim vodstvom občine in občani korakajo ponosno in prizadevno po ravni in gladki poti do skupnega cilja za boljše življenje vseh občanov.

Ker me osebno zanima vse, kar se na Blokah dogaja, prečitam glasilo Bloški korak od prve do zadnje besede. Še celo moja žena, ki ni Bločanka, rada vzame glasilo v roke.

Ne dolgo tega je bilo v eni številki glasila objavljeno, da občina predlaga dva simbola za občinski grb. Prvi predlog je bil Bloški smučar, drugi pa Bloški vol. Nisem sicer pristojen za predlaganje, vendar naj mi bo dovoljeno, da izrazim svoje mišljenje o obeh podanih predlogih. Zarzel bi se za prvi predlog, to je za Bloškega smučarja. Ta je bil za tiste čase res nekaj edinstvenega v vsej srednji, če ne celo v celi Evropi. Že Janez Vajkard Valvazor je v Slavi vojvodine Kranjske opisal prvič videnega in do takrat nepoznanega smučarja. Na to smo Bločani lahko upravičeno

ponosni. Še celo na Norveškem branijo v nekem muzeju bloške smuč.

Drugi predlog simbola za grb je bil Bloški vol. Res je, da so bili ne dolgo tega bloški govedorejci z lepo rejenimi voli poznani daleč naokoli. Svoje rejene vole so gonili prodajat na živinske sejme v Novo vas, pa tudi v Grabovo. Na te sejme so zelo radi pribajali številni preprodajalci in kupci, posebno so radi prišli mesarji od blizu in daleč. Največ jih je prišlo iz Ljubljane, pa tudi Italijanov ni manjkalo. Zaradi te bloške volovske posebnosti in poznanosti je znano reklo: »Če Bločana ni, tudi sejma ni.« Vendar pa mislim, da je bilo po mnogih krajih dovolj volov, smučar pa je bil takrat samo na Blokah.

Zato naj še enkrat izrazim svoje osebno mišljenje, da bi bil v občinskem grbu bolj reprezentativen simbol stiliziran Bloški smučar, kakršnega je opisal Valvazor.

Še enkrat se vam zahvaljujem za prejeto vaše glasilo. Obenem želiva skupaj z mojo ženo Vam, vašim sodelavcem in vsem občanom prelepe Bloške planote veselo božično in novoletno praznovanje ter srečno in uspehov polno novo leto 2002.

»Z Bloškim korakom – uspešno naprej.«

Slavko Rot, Kranj

Novolit ima tudi drugo podobo

V novejši zgodovini Novolita so zanj značilni trije razvojni koraki. Prvi se je zgodil sredi sedemdesetih let, ko je podjetje nabavilo sodobno tehnološko opremo za proizvodnjo lahkih gradbenih plošč. Slabo desetletje zatem je razširilo proizvodni program na proizvodnjo hladilniške in druge opreme. Leta 1998 po je uvedlo proizvodnjo stroporja na sodobni tehnološki opremi. S takšno proizvodno usmeritvijo se vztrajno in uspešno bori za tržni delež na domačem in tujih trgih.

V zadnjem času pa moti daleč preveč samoriščna podoba o podjetju, ki jo vodstvo podjetja in direktor g. Škerlj gradita in javnosti. V tretji številki Bloškega koraka, letnik 2001, se direktor bvali, kako ima podjetje pridobljene vse slovenske

in evropske standarde. Sami pa se spomnim, kako nepomemben se mi je zdel znak SQ, za katerega sva se trudila z g. Turkom. Sejem Slovenska kvaliteta in naš razstavi prostor pa sta obiskala tudi predsednik vlade g. Janez Drnovšek in predsednik države g. Milan Kučan. Šele takrat je pridobljeni znak SQ pridobil v njegovih očeh pravo ceno.

V Novolitlu pa je moteča tudi kadrovska politika. V Gospodarskem vestniku št. 38/99 novinar navaja: "Izток Škerlj opozarja, da bi morala o kakšnih večjih ekonomskih premikih v zvezi z delovno silo začeti drugače razmišljati tudi vlada, ki pripravlja zakonodajo. Kljub veliki brezposelnosti ne moreš najti delavcev, ki jih iščeš. Kakšne z osnovno šolo se dobiš, druge pa težko. Tudi v lokalni skupnosti bi se morali vprašati, zakaj se mnogi od nas raje vozijo na delo v Ljubljano." Kaj sicer direktor Novolita pričakuje od vlade, ni povedal. Res pa je, da ko je prevzel funkcijo direktorja, so bili v Novolitlu zaposleni štirje inženirji z univerzitetno diplomato, ki so kmalu morali oditi... Takšnega ali drugačnega "blagoslova" samoodhajanja smo bili deležni še nekateri drugi zaposleni in tudi jaz sam, čeprav mi je z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje priznana invalidnost III. kategorije.

Zadeva gledana iz tega zornega kota tako dobi še eno plat. Seveda je prav, da vlada poskrbi in predlaga dobre zakone, za ustrezno kadrovske politike v Novolitlu pa naj skrbi direktor sam s sodelavci.

Miroslav Drobnič,
Velike Bloke

Pozdrav domačemu kraju!

Kot rojen Bločan, bi želel prejemati »Bloški korak«. Ko se oglašim v rojstnem kraju Topol na Blokah, pri mami, mi z veseljem pokažejo »naš časopis«.

Z zanimanjem preberem vse številke, katere hranijo »za prebrat«.

Lepo vas pozdravljam, vesel sem, da je pozitivna energija v vzponu.

Le naprej!

Franc Oražem, Maribor

Pričeska za slavnostne trenutke

Decembrski predpraznični dnevi so zaviti v dobro voljo, pričakovnija in vrsto zabav ter raznih družabnih dogodkov. Novo leto, novo tisočletje, zakaj torej tudi ne nova pričeska od romantičnih kodrov do visoko spetih las.



Pričeska za najdaljšo noč v letu

V decembru je tudi časa manj za dolgo sedenje pri frizerju. Lahko pa že z minimlnim časom spremenimo vaš izgled. Za vas imamo različne toplotne naprave kot so kreper, kvadratne klešče, likalnik za lase, figaro za različne kodre, s katerimi pričaramo lepo frizuro brez umivanja in dolgega sušenja – zakaj prav to nam in vam vzame ogromno časa pri urejanju dolgih las.

Banana - nepogrešljiva klasika, kakršne so ženske nosile v šestdesetih in sedemdesetih letih. Sami si jo lahko uredite tako, da vse lase počesete z obraza in jih spnete zadaj v čop. Nato pa čop zavijete – tvistate proti vrhu glave. S strani lase pripnete z lasnicami, lahko dodaste okrasno sponko v gubo, kjer ste pripeli lasnice. Ob strani izvlecete pramen las, da vam zapeljivo pada na obraz.

Kratka pričeska z resicami, ki je letos v modi. Za slavnostni večer lahko uredite tako, da resice ob straneh poudarite z gelom, ki vsebuje bleščice. Bleščice so primerne le za večerne (ali pa pozno popoldanske priložnosti). Letos so še posebej v modi

bleščice, ki si jih posujete tudi po rokah in prsnem izrezu. Najpreprosteje je uporabiti posebno paličico rol-on z bleščicami. Neknj bleščice lahko daste tudi na ustnice in veke. Za najdaljšo noč v letu je ves make up lahko nekoliko močnejše barve. Letos so v modi vsi odtenki rožnate in zlate barve. Vaše nohte lahko obarvate v sijočih metalnih barvah in pa v vseh odtenkih, ki vsebujejo zlate in srebrne bleščice.

Moškim bi svetovnila, naj svoje lase uredijo tako, da se bodo svetili, seveda ne od bleščic, ampak od gela za moker videz ali pa naj si izgled popestrijo z barvo za lase. Tudi moški izgleda nov in urejen, če ima sfrizirane in urejene lase.

Vsem bi še enkrat svetovala, če vam delajo doma vaši lasje težave, vzemite si čas in obiščite frizerja, počutili se boste sijajno.

Frizerski salon Jožica vam
želi sijoče praznike.

Nekoč »domači prazniki«, ki ga l

Kol

Jetra

Včasih so klali lažje prašice kot danes. Tam od 120 do 140 kg so bili težki. In tak jo je pred klavcem dostikrat »pobrisal«, tisti, ki so ga držali, so ga nato veselo lovili.

Tudi pri Pavletičevih v Novi vasi – tu je sedaj Slamarjeva gostilna – so kupili takega in povabili fante iz sosesčine za »držanje«. Fantje so ga že dali na »kavalecno«, puišek pa je bil drugačnega mnenja. Izmuznil se je, dvakrat brcnil in jo ucvrl po vrtu ter se zapodil v živo mejo na velikem Pavletičevem vrtu.

Znani bloški klavec Ujcov Janez, t. im. »pobič« iz Velikih Blok je to opazoval in čakal v belem predpasniku, v eni roki nož, v drugi »štrajhar«. Kar precej časa je trajal ta lov.

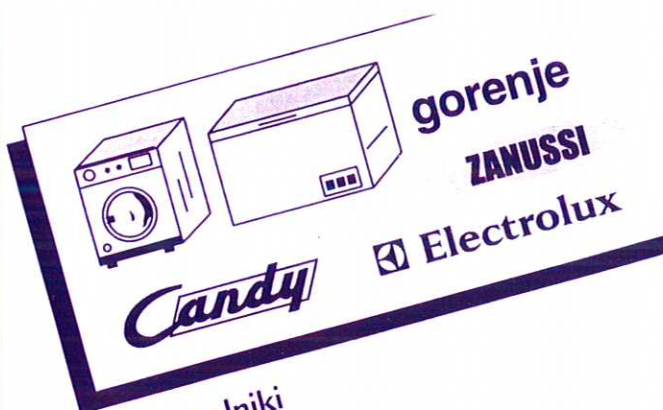
Po stari navadi je bilo treba pri zaklani živali čimprej priti do jeter, da jih je gos-



**SERVIS IN PRODAJA
GOSPODINJSKIH APARATOV**

Marjan Peterlin s.p., Dolščaki 10a, 1314 Rob

Želimo vam vesel božič in srečno novo leto 2002.



**Zamrzovalniki
Hladilniki
Pralni in pomivalni stroji
Električni štedilniki
Mali gospodinjstvi aparati**

Sprejem naročil:

tel.: 01/788 14 56, mobitel: 050/648-783

odo EU in naši predpisi »požrli«

kaj malicali.«

ine

podinja vsem, ki so pri klanju sodelovali, pripravila za okusno malico.

Domača hči Desa je neučakano prišla na vrt z večjo skledo in klavca vprašala:

»Stric, kje so jetra?«

Ujcov Janez je pa pokazal na fante in ubeznika in dejal:

»A jetra? Tam še bežijo, pa si jih ujemi!«

Kože in jetra

Včasih so prašiče »šopali« ali »palužli«, kot pravimo na Blokah. Kož takrat namreč ni nihče odkupoval. Iz kože so delali okusne klobase – »kožnice«. Šele po drugi vojni se je koža kar dobro prodala. Vendar vsi tedanji klavci niso bili navajeni odiranja in so bili pri tem poslu različno uspešni.

Pa se je zgodilo na Benetah, da so na isti dan klali pri dveh hišah. Pri eni hiši je klavec zaklano žival odril in hitro dal narazen, pri drugi pa klavcu posel nikakor ni šel od rok. Pri prvi hiši so že malicali, kajpak jetra, pri drugi pa nikakor ni šlo, gospodinja pa nestrpna.

In se je na hitro odločila. Šla je k sosedu, si sposodila kos jeter, pripravila malico in poklicala k jedi, ko je počasni klavec zmagoslavno zaklical:

»Pridite po jetra! Da bomo

Stebrova koža

Korenov France iz Velikih Blok je bil včasih kar nekakšen vaški kurir. Rad je hodil od hiše do hiše in tudi večkrat na dan šel v Novo vas, če je kdo kaj potreboval. S tem si je prislužil kakšen »firkelj« vina ali »štamperle«. In ga je tudi Stebrova botra prosila, da bi odnesel v Novo vas kožo od prašiča, ki so ga pri Stebrovih prejšnji dan zaklali.

Ko je šel z nahrbtnikom in kožo skozi Velike Bloke, ga je srečal Malizijev Janez in vprašal:

»Kam greš, France?«

»Lej, Janez! Kožo od Stebrove botre nesem v Novo vas.«

Seljakove krvavice

Sem bil pred nekaj dnevi na Lovranovem pri Seljaku. Gospodinja Majda mi je pokazala njihovega prašiča, ki ga je zredila. Težak kot je, ta klavcem ne bo ušel, saj se komaj premika. Širok je kot peč in lepo gladko belo kožo ima.

»Bom prišel na krvavice, ko boste klali,« sem dejal.

Pa je rekel gospodar Seljakov Lojze: »Ne vem, če jih bo kej. Je nekam blejd.«

Vesele božične in novoletne praznike vam želi

Obloški Tonček

Rektorji ljubljanske Univerze

Dne 3. decembra je v prostorih ljubljanske Univerze županja Vika Potočnik odprla razstavo Ljubljanska univerza in njeni rektorji. Za nas je ta razstava zanimiva, ker je med 39. dosedanjimi rektorji tudi ime dr. Božidarja Lavriča. Ta je kot 24. rektor uspešno vodil Univerzo od leta 1956 do 1958. Sicer pa je bil tudi prvi dekan medicinske fakultete Ljubljani. To delo je opravljal kar dva mandata.

Pregled skozi čas

Lepa je ta Bloška planota!

se zdi samotna, zapuščena,
na koncu sveta požabljena.

S hribi obdana, kjer nekoč vse so
kosili,

se danes v dolino gozd in leska
šopiri.

V davnini, v ravnini vse polje
obdelovalo se je,
bilo je veliko ljudi in malo bilo je
za vse.

Čeprav je polje slabo rodilo,
za vse je dalo skromno živilo.

A prišlo je gorje,
vojna se začela je.

Osovažen Italijan
čez Javornike prišel je k nam.
Preimenoval je kraje in vasi –
slovenski narod mora izginiti.
Petje na vasi je utihnilo,
le nekaj ljudi je upor zanetilo.

Prišla je ofenziva,
da oblast ljudi bi ostrašila.

Streljali so fante naše,
požgali in ropali vasi,
goreli so domovi – kot kresovi.
Fante in može v taborišča odpeljali,
strah nagnali v kosti.
Narod med seboj so sprli,
ga oborožili, da upor naj bi zatrli.
Kot Prešeren je zapisal.
Slovenec že mori Slovence brata –
kako strašna slepota je človeka!

Ali italijanska vojska je neslavno
odšla,

obroč se stiskal je.
Rusi in zavezniki so že blizu bili,
bežeči ustaši, četniki, civili
so pred koncem naš kraj preplavili
in še zadnje kokoši polovili.

Brez krivde krive so tudi nekatere
naše družine bežale,
vojna bila je končana.

Hude so bile posledice.

Domovi, vasi požgane, kaj vpreči
bilo ni.

Dom je bilo treba obnoviti,
zemljo posejati, posaditi.

Ljudje so nagovarjali, da bi v
tovarne šli
in kmetje v zadruge.
Veliko Bločanov je krub in dom
drugod iskalo,
le nekaj vztrajnih in odločnih je
doma ostalo.
Boljši časi naj bi sledili.

Kmetje so se modernizirali.
Traktorji, kosilnice, »fičko« za
delavce,
nakladalke, grablje, obračalniki,
pubalniki...

Vasi vodo so dobile, elektriko,
mleko je vrednost imelo,
od tega se je živelo,
prodali so se pitanci.
Zlati so časi bili!
Mladina je v šole šla,
kruha ni več lačna b'la.

Bilo je kot v pravljici,
prelepo, da tako bi ostalo.
Kar nič več ni vredno bilo.
Tisti, ki so na Blokah vztrajali,
so družine si ustvarili.
Vsem pa to ni bilo dano.
Vasice otožne, samotne
na pol prazne samevajo,
spomine obujajo.

Kako vse mine!

Dolge, bladne so zime,
več ali manj je snega,
burja ne bodi tja,
če si zmurznjen, raje ostani doma.
Pridi poleti!

Dobrega zraka in ljudi
v toploti tu se naučiji!
Doma pusti težave, skrb
in vse kar te teži.

Tega kraja požabil ne boš,
velikokrat z veseljem vračal se boš.

Blokar

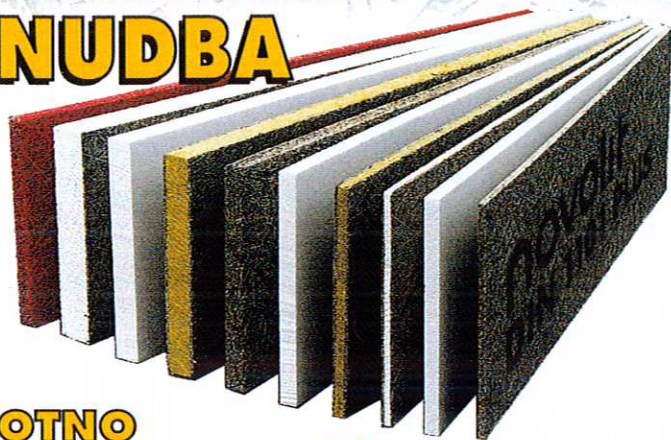
Bloški korak, glasilo občine Bloke

Odgovorni urednik: Stane Korenjak § Uredniški odbor: France Škrabec, Milena Mišič, Rado Ponikvar, Tone Urbas § Lektoriranje: Marija Korenjak § Oblikovanje in računalniška grafika: Simon Korenjak § Prelom: Simon Korenjak, Tadej Pavlič, Gregor Ulčar § Izdelava filmov in tisk: Čukgraf Postojna § Izdaja: Občina Bloke § Naklada: 950 izvodov § Glasilo prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini. § Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@email.si

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

	SESTAVIL: V. HACE	SLONOVA KOST		SL OPERNA PEVKA ONDINA	KLE- STILNIK	LOLA (LJUBKO- VALNO)	TUJE ŽENSKO IME	ŽVEPLO	SREBRO		GLEDA- LIŠKO POSLOPJE	AVTO. OZNAKA ŠVEDSKE	BIOLOG HODALIČ
	VRSTA TRAVE									ŽUŽELKA			
	KRAJ PRI LJUBLJANI									DRŽAVA V AFRIKI			
			PRESTOL					STRUPENA KAČA				POLMER	
			GESLO					KRAJ PRI N. GORICI				CESTNI ZAVOJ	
	ETOS						DOBER ČLOVEK IZ			ŽLAHTNI PLIN AV. OZNAKA ŠPANIJE			
	PRIRODA						JAČNIK						
	PEVKA ŽNIDARIČ	ŽENSKO IME	KEMIJSKI ELEMENT KALIJ	BIBLIJSKA OSEBA MORSKI ZALIV		SAMO- GLASNIK PLAVALLEC THORP	MEDMET			SELKNAMI			ČISTOČA
							TANČICA				NACE SIMONČIČ DEL RAČU- NALNIKA		
	VEZNIK			ŽENSKO IME			ZAHRTEN						
FILM. IGR. WEST				PUCCINI OPERA LJUBK. M. IME			TELOVAD. ORODJE VODNI SESALNIK				KRAJ PRI OPATIJI		
	GLORIJA					AM. ARHITEKT IEOH MING	REKA V GRČIJI OSVOBOD. FRONTA			KISIK	PREDLOG	OSMA ČRKA RIM. BOG JEZE	
	GESLO										TIPALKA ŽUŽELKE		
DUŠIK			OSEBNI ZAIMEK REZILO			KAR SE MORA URESNIČITI				VIR ENERGIJE	REŠEVALNE SANI 16. ČRKA		
VPREŽNA ŽIVAL													
				ANICA ČERNEJEVA	RADIJ				GLOBINO- MER				
									POLONIJ				
VOZNIKI							SAMO- GLASNIK NERESNICA	REKA V ITALIJI VODNE ZAPORE		PRITISK			
PRAZNIK V DECEMBRU										ČAMPA IVAN			
					2. SAMO- GLASNIK	METER		PRIDEVNIK OD KONEC				MESTO NA GORENJI- SKEM	
						GRŠKI OTOK							
							LITER		NESRAMEN ČLOVEK				POVRŠINA
							NOBELIJ						
	ŽENSKO IME									GL. MESTO GANE			
										MADEŽ			
	TEMELJ								FOSFOR		PETI TON DUROVE LESTVICE	100 m2	
								GESLO			BABILON. MESTO		
	VLADARSKI NAZIV	JOULE				ZADNJA ČRKA		PLUTVINE					
		PARADIŽ				ŠUMNIK		KITOV ZOB					
										ŽELEZOV OKSID KEM. EL ARGON			
ENAKI ČRKI					AMPER	KELVINOVA STOPINJA	LOPATICA PRI PLUGU				ČRKA MED D IN F	AVTOMOB. OZNAKA JAPONSKE	AVTOMOB. OZNAKA AVSTRIJE
VZHOD													
	PRIIMEK UREDNIKA						VEČERNA ZABAVA						

KVALITETNA PONUDBA



**TOPLOTNO
IZOLACIJSKIH PLOŠČ**

GRADBENO TEHNIČNA TRGOVINA

V NOVI VASI na BLOKAH

 **7050 357
7050 300**

VSE ZA GRADNJO od temeljev do strehe

*Vesele božične praznike in
veliko uspeha v novem letu!*



novolit

podjetje za proizvodnjo
izolacijskih izdelkov d.d.



Ugodna ponudba:

- gradbenega materiala
- električnega orodja
- vodoinstalaterskega in električnega materiala
 - akumulatorjev
- zimskih pnevmatik raznih vrst

Nova vas na BLOKAH, E-mail: novolit@novolit.si
tel. +386 1 7050-300, fax. +386 1 7050-330



KGZ
KMETIJSKO GOZDARSKA
ZADRUGA CERKNICA Z.O.O.

TRGOVINA NOVA VAS



15 % GOTOVINSKI POPUST
NA VES TEKSTIL IN IGRAČE



NOVOST!

MERCATOR AKCIJE
IN TRAJNO
NIZKE CENE

ZARADI ZAKONODAJE NA
PODROČJU KLANJA NA DOMU,
VAM KGZ CERKNICA Z.O.O. NUDI
USLUGE ZA USLUŽNOSTNO KLANJE.
VSE INFORMACIJE DOBITE NA TEL.:

g. ŠIRAJ JANKO
(031) 333 - 409

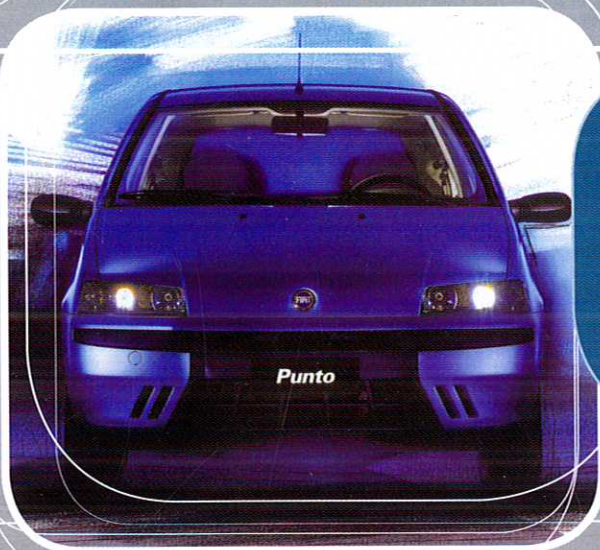
ODKUP LESA

G.S.M.: (041) 626-463

**KGZ Cerknica kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o. želi vsem
svojim zvestim kupcem, poslovnim partnerjem, članom in
zaposlenim blagoslovljene božične praznike in srečno Novo
leto !**

AVTOTRADE

V R H N I K A



Fiat UNO 1,0

1.150.000 SIT

Fiat PUNTO 1.2 SX 3v

1.768.000 SIT

Fiat PUNTO 1.2 SX 5v

1.859.000 SIT

FIAT



aprilia



Novo na Vrhniki:

TEHNIČNI PREGLEDI

Brez čakalnih vrst!

AVTOTRADE d. o. o., Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika
01 755 79 00, 01 755 79 05, 01 750 51 99
avtotrade@siol.net, www.avtotrade.si